

DRAUGAS

2ND CLASS
JUNE 30 1993

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXIV Kaina 35 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, BIRŽELIS - JUNE 30, 1993

Nr. 124

Žinios iš Lietuvos - Elta

Rusija sustabdė dujų tiekimą Lietuvai

Vilnius, birželio 29 d. (Elta) - Nuo birželio 27 d. 10 valandos ryto, Rusijos akcinė bendrovė „Gazprom“ atjungė dujų tiekimą Lietuvai. Pagrindinė atjungimo priežastis, kurią telegramoje nurodo ją pasirašęs „Gazprom“ viršininkas Bogdan Budzuliak - 43 milijonų JAV dolerių skola.

Lietuva prieš tai yra gavusi du išspėjimus: pirmą gegužės vidury, antrą - birželio pradžioje.

Šiomis dienomis dujų tiekimas nutraukiamas pramonės įmonėms, bet jos bus tiekiamos duonos kepykloms, mėsos ir pieno kombinatams.

Dujų atsargų patiems būtiniausiems poreikiams patenkinti pakaks iki liepos vidurio.

Verslininkai Lito komiteto nutarimus vadina nusikalstamais

Šiandien su Lietuvos Banko valdybos pirmininku Romualdu Visokavičiumi susitikus verslininkai, nesutinkantys su Lito komiteto nutarimais ir Lietuvos Banko veikla.

Lietuvos verslininkų sąjungos pranešime „Dėl Lito komiteto nusikalstamų nutarimų“ pažymima, kad jie „suvėža žmogaus teises ir ekonomines laisves, privatiems subjektams uždraudami atsiskaityti tarpusavyje jų pasirinkta valiuta“. Atsakydamas į tokią kurių verslininkų norą, R. Visokavičius anksčiau yra pataręs jiems vykti į JAV ir ten bandyti atsiskaityti litais.

Verslininkų sąjungos prezidentas Arvydas Stašaitis pakvietė Lietuvos Banko valdybos pirmininką Romualdą Visokavičių viešai diskutuoti Lietuvos Seime arba televizijos laidoje. A. Stašaitis pasiūlyta tema: „Ar nacionalinės valiutos monopolija sustiprins nacionalinę valiutą?“.

Lito kursas šiek tiek nukrito

Krito lito kursas laisvai konvertuojamų valiutų atžvilgiu. Savaitės pabaigoje, pavyzdžiui, garsiajame Gariūnų turguje JAV doleris buvęs superkamas po 4.4-4.5 lito, o dar penktadienį daugelis komercinių bankų supirko po 4.2 lito. „Rinka tik patvirtina mūsų prognozes“, pažymėjo R. Visokavičius. Lietuvos Bankas nuo praėjusio penktadienio oficialų lito kursą su doleriu nustatė 4.5 su 1. Panašų kiek svyraujantį kursą, pasak R. Visokavičiaus, Lietuvos Bankas numato išlaikyti ir iki metų pabaigos.

„Žmonės, gavę litą - tikrą pinigą, pradės taupyti, mažiau leis pinigų, todėl prekės pigės“, kalbėjo R. Visokavičius. Tokio mis prognozėmis spaudos konferencijoje abejojo Finansų ministras Eduardas Vilkelis. Jis taip pat pasakė, kad daugiau kaip po 50,000 talonų vienu metu keis tik apie 5% visų žmonių - daugiausia įvairių firmų atstovai, kurie su partneriais atsiskaitė grynais pinigais. Ankstesnėje spaudos konferencijoje E. Vilkelis buvo nurodęs du kartus didesnį skaičių turtuolių.

Lietuvos Banko valdybos pirmininkas Romualdas Visokavi-

čius pakvietė žmones, keičiančius talonus į litus, būti atidesnius. Štai Vilniuje moteriai, išėjusiai su naujaisiais banknotais iš banko skyriaus, neblaiviu apsimetęs vyriškis bandė ištraukti ir nusinešti rankinuką. „Mes numatėme, kad keitimo vietose gali pasirodyti nusikaltėliai, todėl čia budi ne tik uniformuoti policininkai, bet ir civiliai apsirėngę pareigūnai“, pažymėjo R. Visokavičius. Toks pareigūnas ir sulaukė minėtą nusikaltėlį.

Radioaktyvios „salos“ Zokniuose - pavojingos sveikatai

Kaip jau buvo pranešta, buvusios sovietų kariuomenės Šiaulių Zoknių aerodromo lėktuvų remonto gamyklos teritorijoje surastos smarkiai radioaktyviomis medžiagomis užterštos vietos - du po vieną kvadratinį metrą ir keturių kvadratinį metrų radioaktyvaus radžio 226 sankaušų plotai. Atlikti tyrimai parodė, kad šio radioaktyvaus elemento koncentracija smarkiai viršija leistiną normą. Ši medžiaga pasižymi itin stipriais kenksmingais poveikiais.

Lietuvos Respublikos Aplinkos Apsaugos departamentas ir Krašto Apsaugos ministerija kreipėsi į Rusijos kariuomenės Baltijos šalyse vadovybę, reikalaujamos, kad užterštas gruntas būtų nedelsiant iškastas ir išvežtas iš Lietuvos teritorijos.

Garbės konsulas padeda Lietuvai ruošti Expo-93 parodai Pietų Korėjoje

Lietuvos ir Pietų Korėjos bendradarbiavimo plėtojimo klausimais tarėsi ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius ir Lietuvos garbės konsulas Korėjoje Kim Hong-Kun. Konsului buvo padėkota už jo pastangas padėti organizuoti Lietuvos atstovavimą rugpjūčio pradžioje prasidedančioje pasaulinėje parodoje „Expo-93“. Ten taip pat bus surengtos ir Baltijos šalių dienos. Aptarti ir kai kurie klausimai, susiję su numatomu Lietuvos ministro pirmininko vizitu į Pietų Korėją.

Premjeras A. Šleževičius pasakė: „Expo-93 pasinaudosime galimybėmis ne tik ieškoti naujų rinkų lietuviškiems gaminiams bet ir užmegzti tiesioginius šalių pramonininkų ir verslininkų kontaktus. Lietuvai rūpi, kaip geriau panaudoti didelių pramonės įmonių potencialą - visų pirma jų kvalifikuotus darbininkus“.

Ar grūdų perdirbėjai turės kuo derlių supirkti?

Šiomet Lietuvos laukuose bręsta neblogas javų derlius. Numatoma surinkti apie 2.6 milijono tonų grūdų. Žemdirbiai, sudarę sėklų fondus bei atsargas pašarams, bent trečdalią derliaus parduoda dvidešimčiai grūdų perdirbimo įmonių.

Superkamų naujojo derliaus grūdų kaina bus daug aukštesnė, negu pernai. Pavyzdžiui, apskaičiuojama, kad už pašarinių grūdų toną bus

JAV pabaltiečiai susitiko su JAV Valstybės departamento pareigūnais

Washington, DC, birželio 29 d. - Jungtinis Amerikos Pabaltiečių komitetas JBANC, kartu su savo tarybos nariais ir JAV Lietuvių Bendruomenės atstovais suorganizavo susitikimą birželio 25 d. su JAV Valstybės departamento pareigūnais, kurie yra atsakingi už santykius su Pabaltijo valstybėmis. Susitikime jie aptarė dabartinę padėtį JAV-Rusijos ir JAV-Pabaltijo šalių santykiuose.

Didžiausią dalį susitikimo jie paskyrė aptarti birželio 24 d. Rusijos prezidento Boris Jelcino kritiką Estijos naujo įstatymo dėl gyventojų registracijos ir jo grasinimą „priminti Estijai kai kurias geopolitines bei demografines realybes“.

JAV pabaltiečių delegacijos nariai tarėsi su įvairiais JAV Valstybės departamento pareigūnais. Kalbėjo su ambasadorium Strobe Talbott, specialiu Valstybės departamento patarėju Nepriklausomų Vals-tybių Sandraugos šalių rei-

mokama vidutiniškai apie 400 litų. Dabr grūdų perdirbimo įmonės susiduria su didele problema - joms reikalingi nemaži lengvatiniai kreditai naujojo derliaus grūdams supirkti, o skirti jų niekas neskuba.

Kretingos 740-asis gimtadienis

Kretingos gyventojai, iš kitų Lietuvos vietovių suvažiuavę kraštiečiai ir svečiai iškilmingai pažymėjo šio žemaičių miesto įkūrimo 740-ąsias metines.

Birželio 26 d. miesto muziejuje merui Petriui Gliubertui įteikti saugoti senieji miesto simboliai - Lietuvos Respublikos prezidento dekretu patvirtintas Kretingos Herbas su Švč. Mergelės Marijos, laikantios ant rankų kūdikėlį Jėzų, atvaizdu ir miesto vėliava.

Netoli bažnyčios gražiai su tvarkytame skverelyje šventės išvakarėse buvo pastatytas paminklas iškiliai asmenybei - Jurgiui Ambrozijui Pabrėžai - kunigui, visuomeniui pranciškonui, mokslininkui ir tautosakininkui, didžiąją savo gyvenimo dalį praleidusiam Kretingoje. Paminklą atidengė ir su švente kretingiškius pasveikino Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius.

Birželio 15 d. Vilniuje Lietuva ir Lenkija pasirašė karinio bendradarbiavimo sutartį. Ta proga Lenkijos gynybos ministrą Janusz Onyszkiewicz priėmė Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius. Nuotraukoje (iš dešinės) premjeras Adolfas Šleževičius, Lenkijos gynybos ministras J. Onyszkiewicz ir Lietuvos krašto apsaugos ministras Audrius Butkevičius.

Min. Audrius Butkevičius Washington

Washington, DC, birželio 26 d. - Lietuvos ambasadoje birželio 25 d. apsilankė Lietuvos krašto apsaugos ministras Audrius Butkevičius. Kaip praneša Lietuvos ambasada, būdamas Washington, ministras dalyvavo aštuntojoje tarptautinėje konferencijoje „Sąjungininkų bendri veiksmai taikos palaikymo konfliktų sprendimų operacijose“. Konferenciją rengė Užsienio Politikos Analizės Institutas bei Olandijos Atlanto komisija.

Ministras Audrius Butkevičius taip pat susitiko su JAV Nacionalinės Gvardijos vadu generolu Conway, Pensilvanijos valstijos Nacionalinės Gvardijos vadu generolu Sajer (tarp Lietuvos ir Pensilvanijos vykdomo mainų programos). Lankydamsis Washington, min. A. Butkevičius taip pat susitiko JAV Gynybos sekretoriaus pavaduotoju politikams reikalingam.

Į šiuos susitikimus Krašto apsaugos ministrą lydėjo ambasadoriaus padėjėjas Viktoras Nakas bei Pentagono Šiaurės šalių skyriaus direktorius J. Townsend.

Susitikimų metu buvo aptariami Rusijos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos, bendradarbiavimo tarp JAV ir Lietuvos klausimai.

Svarbiausia - išrinkti skolas iš Rusijos

Vilnius, birželio 26 d. - Opozicijos spaudos konferencijoje buvo komentuojami ministro pirmininko Adolfo Šleževičiaus pasisakymai apie bankų indelių indeksavimą. Seimo nariai E. Kunėvitiene ir A. Šimėnas priminė, kad norint rimtai apsaugoti Lietuvos gyventojus nuo infliacijos, reikia ne indelių indeksuoti, o kuo greičiau išieškoti skolas iš Rusijos, nes indeliai daugiausia nuvertėjo, kai Rusijoje įvyko infliacija ir Lietuvos įmonės bus sumokama už Rusijos eksportuotą prekę gerokai pavėluotai, nuvertėjusiais rubliais. Tuomet Lietuvos įmonės nebūturi iš ko sumokėti savo darbininkams reikiamą algą. Anot Kunėvitiene ir Šimėno, būtų neteisinga indelių nuostolius kompensuoti iš dabartinio Lietuvos biudžeto.

Seimo opozicinė koalicija Tėvynės Santara pateikė Seimui turto vertės indeksavimo projektą. Jam pritarė net Eko-

Piketas dėl pragyvenimo

Vilnius, birželio 26 d. - Ketvirtadienį prie Seimo piketavo iš Kauno atvažiuavę pensininkai, invalidai, daugiavaikių šeimų tėvai. Vienas piketo organizatorių kalbėjo: „Badas vertia susirūpinti, ką toliau daryti. Iš 6,000 talonų mėnesinės pensijos kasdieną galima nusipirkti pusę kepaluko duonos ir pakelį pieno - tai 3,000 talonų, už butą - 2,000. Teliaka tūkstantis lašiniams“.

Prašymus ir pasiūlymus piketuotojai išdėstė Seimo priimamajame ir laukia prezidento atsakymo per spaudą.

nomikos komiteto pirmininko pavaduotojas Zimnickas, priklausąs LDDP blokui, ir pati vyriausybė. Tačiau netikėtai priešino Socialdemokratams. Rezultatas buvo tai, kad ir LDDP balsavo prieš jį, tad opozicijos projektas buvo atmetamas.

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKAS (312) 585-8284

JAV kuria naują politiką radijo transliacijoms į užsienį

Washington, DC, birželio 26 d. (NYT) - JAV prezidento Bill Clinton administracija šiuo metu kuria naują politiką JAV valdžios radijo transliacijoms į užsienį apsesti, atsižvelgiant į pasikeitusią pasaulio politinę sudėtį, pasibaigus Šaltajam karui. Pagrindinės priemonės šiems uždaviniams vykdyti yra 1942 metais įkurtas Amerikos Balsas ir prieš 40 metų įkurtas Laisvos Europos Radijas. Amerikos Balso uždavinys buvo skelbti JAV žinias bei politinius požiūrius į užsienio šalis; Laisvos Europos Radijo - transliuoti antikomunistines programas į Sovietų Sąjungą bei jos blokui priklausančias šalis.

Birželio 15 d. prez. Bill Clinton pristatė JAV valdžios planus sujungti šias dvi JAV radijo įstaigas bei kitas JAV valdžios radijo bei televizijos transliavimo programas, kad jas valdytų viena JAV valdžios tarnyba.

Bet kaip rašo „New York Times“ korespondentas David Binder sekmadienio laidoje, sujungti šias dvi įstaigas į vieną yra panašu į bandymą vienon vieton suburti šunis ir kates. Amerikos Balso radijas, sukurtas, kad būtų visiškai pavaldus JAV valdžios politikai ir interesams, nuolankiai dėsto JAV pažiūras ir politiką. Laisvos Europos radijui buvo duodama daug didesnė laisvė, nes jo uždavinys buvo teikti įvairių pažiūrų nekomunistišką ir antikomunistišką pažiūrą bei žinias, su tikslu atstoti Sovietų Sąjungoje draudžiamą laisvą spaudą bei iš jos perspektyvų pristatomas pasaulines žinias. Per visą savo gyvavimą abi šios labai skirtingos įstaigos konkuravo su viena kita dėl ribotų JAV skiriamų lėšų užsienio transliacijų tikslui.

Clinton siek tiek pakeitė pažiūrą

Kai Bill Clinton tapo prezidentu, jo tikslas buvo uždaryti iš Miuncheno transliuojančias Laisvos Europos radijo stotis, nes pasibaigus Šaltajam karui ir sužlugus komunistui Rytų Europoje, jos atrodė kaip nereikalingas anachronizmas.

Bet dabar, rašo David Binder, spaudžiamas konservatyvių JAV Kongreso narių ir Rytų Europos išeivių Amerikoje, kurie per Laisvos Europos radiją į savo tėvynes transliavo savo pažiūras, prez. Clinton pakeitė savo poziciją ir dabar jau prižiūsta tokių transliacijų svarbą ir šiandien. Pagal prezidento Clinton dabar siūlomą JAV užsienio transliavimo planą, kai kurios transliacijos iš Miuncheno į Rytų Europos šalis bus nutrauktos (jų tarpe ir Pabaltijo šalis).

Šiuo metu abiejų įstaigų bendras biudžetas siekia 440 milijonų dolerių. Sujungus abi šias įstaigas, bendras biudžetas bus sumažintas maždaug trečdaliu.

Vengs dvigubų laidų

Po šešias savaites trukusių pasitarimų Washingtono derybininkai iš abiejų radijo įstaigų

nutarė, kad šešiuose iš buvusių sovietinių kraštų posūkis į demokratiją buvo toks stambus, kad galima pateisinti Laisvos Europos radijo transliacijų nutraukimą tų šalių kalbomis, bet reikia palikti jų transliacijas Amerikos Balso. Tos šalys yra Lietuva, Latvija, Estija, Lenkija, Vengrija ir Čekų Respublika.

Bulgarijoje, Rumunijoje ir Slovakijoje, tačiau rasta, kad šiuo metu esančios sąlygos grąsina panaikinti demokratijos padarytą pažangą, kaip ją definiuoja prez. Clinton, ir tad joms turi būti tęsiamos Laisvos Europos radijo transliacijos. Tačiau, norint kur galima panaikinti dvigubą JAV valdžios transliaciją, Amerikos Balso transliacijos jų šalims yra nutraukiamos. „Šioms valstybėms bei daugeliui kitų tebereikia žinių šaltinio, kuris yra tikrai apsaugotas nuo savos valdžios manipuliavimo“, pasakė prez. Clinton.

Bet anot Amerikos Balso specialistų, JAV administracijos matas, nustatytas demokratijos pažangą buvusiam sovietiniam bloke, nėra balansuotas. Anot jų, buvo neteisinga nutraukti Amerikos Balso transliacijas Bulgarijai, kuri yra padariusi didelę pažangą, kurdama demokratines institucijas, ir Rumunijai, kuri turi spaudos laisvę.

Kurs naujas tarnybas

Pagal Clinton planą numatoma sukurti naują tarnybą - Azijos Demokratijos Radijo - kuri transliuotų į Kiniją, ir Laisvos Europos radijuje įkurti tarnybą Balkanams - buvusios Jugoslavijos kraštams. O Amerikos Balso transliacijos šioms šalims bus paliktos. Tad visvien bus dvigubos JAV radijo laidos - tik dabar jau ne Rytų Europos šalims.

JAV Informacijos Agentūra - USIA, kurios žinoje yra abi JAV radijo transliacijų įstaigos, neigiamai žiūri į šį naują JAV radijo tarnybų dvigubą transliaciją, nes jos pareigūnų liudijimu, Amerikos Balso paskutiniuoju metu nesiriboja tik JAV Politikos perdavimu, kaip buvo numatyta ją sukuriant, o perduoda ir kitių pažiūrų žinias. Ypač tokioje šalyje, kaip Serbija, sako vienas Amerikos Balso pareigūnas, tegalima tik labai mažai JAV politikos perduoti, nes krašto žmonės yra taip stipriai dominuojami nacionalizmo ir augančių antiamerikietišku nuotaikų. Tad Amerikos Balso, prisitaikydami prie tų sąlygų duoda tokiame krašte programą, kurios nesiskiria savo turiniu nuo to, ką duoda ir Laisvos Europos radijas.

KALENDORIUS

Birželio 30 d.: Pirmieji Romos Bažnyčios kankiniai, Adele, Emilija, Lucina, Otonas, Skaidas, Novilė.

Liepos 1 d.: Pal. Junipero Serra, Julius, Jutvare, Gendru-tis, Liepa. Valstybinė šventė Kanadoje: Canada Day.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

PRO „SKAUTŲ AIDO“ REDAKTORIŲ AKINIUS

SMAGU BUVO DALINTIS SPAUDOS RŪPESČIAIS

v.s. Sofija Jelionienė

1976-1978 metai buvo skirti „Skautų Aido“ redagavimo darbui, kurio krūvis, svarbumas bei atsakomybės nežinojau, kol šios kuprinės neužsidėjau ant pečių, kol su ja neišsileidau spaudos darbo iškylo... (Beje, mano pažintis su šiuo darbu prasidėjo anksčiau, talkinant šio žurnalo redakcinėje kolegijoje nuo 1970 m.). Šie treji su truputį metai buvo įdomūs, praturtinę įvairiopa patirtimi. Ypač didelį dėkingumą jaučiu savo buvusiam pavaduotojui, spaudos veteranui s. Biliui Vosyliui, kurio pamokymai ir praktiški nurodymai praplėtė mano žurnalistinį akiratį.

Dar vienas tuo laikotarpiu patirtas džiaugsmas – „Skautų Aidas“ supažindino mane su nuosirdžiais bendradarbiais, su kuriais dar ir dabar malonu spaudos rūpesčiais dalintis. Taip ir likom to „viruso“ apsesti – rūpi „Aidas“, ir gana!

Kengūrų ir kukabūrų krašte vykusioje VI-je Tautinėje stovykloje „Skautų Aidas“ rado lyg ir kokią pusbrolių: TS laikraštėlį „Miško Aidą“. Dažnai iki

parių mums besidarbuojant redakcijoje (lentine stovyklos barakelyje), ir redaktorių v.s. Bronius Žalys, ir kruopštus iliustratorius v.s. Aleksandras Jakštas, ir kiti „M.A.“ talkininkai pilnai supratome skautiškos draugysės vertę. Tai iš tikrųjų buvo pats maloniausias ir įdomiausias redagavimo darbas!

„Skautų Aido“ pašto dėžutėje randami laišukai nenuliūdindavo: pabarimą priimti irgi nedinga, jei moki būti kritiškas pačiam sau arba sugebi tą dorybę įsisavinti.

Tačiau atskrisdavo ir smagus pašto. Vienas pavasariop dėžutėje randamas laiškas ypač pradžiuogindavo. Toronto, Kanadoje, „Skautų aido skiltis“ (taip anas gerųjų širdelių vienetą buvo pasivadinęs), sesės Birutės Abromaitienės vadovaujama, tenykštėje Kaziuko mugėje prisegdavo lankytoji širdelę; gauta auksa įkrisdavo į „Skautų Aido“ dėžutę. To širdelių vėjais rezultatai stebindavo: darbščiosios skilties linkėjimus lydėdavo nemažas čekis! Ir taip kasmet!

„Skautų Aidui“ jau 70 metų, bet jis – anaipol – dar nei pensininkas, nei senukas! Žurnalas dar tebetrykšta jaunystę, dar vis stengiasi pradžiuginti pūkštytes, vilkiukus, ūdrytes, bebrukus, seses skaites ir brolius skautus, na, ir visus išsimuosius skaitytojus – veteranus. Juk storuose jo komplektuose sukaupia mūsų Sąjungos istoriją nuo pirmųjų skautiškų žingsnelių iki šių dienų.

v.s. Sofija Jelionienė
(Red. 1976-1978 m.).

KAD JUBILIEJINĖS STOVYKLOS PRISIMINIMAI ĮSIRĖŽTŲ Į ATMINTĮ AMŽINAI

Šiomis dienomis, kada daug kalbame apie 75 metų Jubiliejinę stovyklą, sujudo visa lietuviška skautija. Širdys suvirpa net ir tų, kurie senokai atitole sildosi Floridos ar Kalifornijos saulėje.

Mažai bėpalikę tų, kurie gali girtis dalyvavę pirmoje Tautinėje stovykloje. Nedaug ir antrosios. Kas dalyvavo ketvirtyje ar penktos, ir tuos mažai kas kreipia dėmesį. Tų daug! Jubiliejinę susirinksi visi. Vieni dalyvaus, žygiuos parade, nersis iš kailio, kad stovykla būtų pati gražiausia ir sėkmingiausia iš visų buvusių. Kiti bent mintimis sugrįš į savo stovyklavimo laikus. Žygiuos parade, neš vėliavas, dainuos prie laužo. Nes kas vieną kartą užsiriša skautišką kaklaraištį, nepajėgia jo nusiristi. Ir kaip nusiristi, jeigu jam užrišo visų brolių akivaizdoje.

Aš pats atsiradau šiame pasaulyje jau skautams egzistuojant Vilniuje. Šaukiau: „staut, staut!“ Tuo pareikšdamas savo norą įstoti į

skautus. Bet vienamečio kalbą suprantu tik mamos. Bet ji nežinojo, kas tie skautai. Savo norą įvykdyčiau daug vėliau. O jeigu ir nesuprato. Tai ko stebėtis? Šiandien tėvai nesupranta, ką kalba jų šešiolikamečiai.

Šiais laikais nemažai mūsų lankomės Lietuvoje. Nuvykstame į Palangą. Pušys ošia ir šlama. O kur tie būriai skautų, kurie buvo susirinkę sutikti skautybės įkūrėją Baden-Povellį? Kur tos palapinės? Prašmatnūs stovykliniai įrengimai, kuriais anglai žavėjosi? Kur puikūs stovykliniai stalai? Nebėra, bet jų atsiminimas paliko įsirėžę į atmintį. Nusigręžk nuo televizijos, užmerk akis ir matai natūraliose spalvose.

Tad vadovai turi atsiraitoti rankoves, sukaupti visas savo jėgas, kad jubiliejinės stovyklos prisiminimai įsirėžtų į jaunimo atmintį neištrinamai. Ir kam juos raginti? Jie daro ką gali ir net ko negali.

v.s. Vladas Vijeikis

Iškilmingoje skautų,čių sueigoje, Clevelande, įžodį duoda „Pilėnų“ tunto vilkiukai G. Civiškas ir V. Vaitkus. Įžodį praveda skautas vytis A. Dunduras.

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

SUSIPAŽINKIME

v.s. ANTANAS PAUŽUOLIS

Skautininkas Antanas Paužuolis žinomas ne vien Čikagos skautijai, bet dėl savo plačios skautiškos veiklos ir daugeliui (ypač vyresnių) LSS narių. Kuklus, maloniai besisąpsantis, visuomet pasiruošęs padėti, kur jo pagalba pageidaujama. Maldauti jo nereikia – jis pats savanoriškai jungiasi talkon skautiškuose, bendruomeniškuose ir visuomeniškuose darbuose. Giliai religingas, jautrus lietuviškiems reikalams, ypač susirūpinęs lietuviškuoju jaunimu Lietuvoje ir už Tėvynės ribų. Po daugelio metų apsilankęs iš okupacijos išsivadavusioje Tėvynėje, ypač pergyvena nesutarimus Lietuvos vyriausybėje, susiskaldymą ten atgimusios skautijos vadovybėje, dvasinį ir medžiaginį tautiečių skurdą.

vs. fil. Ant. Paužuolis

Brolis Antanas, gimęs Lietuvoje, Kupiškio valsčiuje, skautaiti pradėjo 1937 m. Mažėkiuose, „Vingelos“ draugijoje. Skauto įžodį davė 1938 m. Skauto vyčio įžodį – 1948 m. Vokietijoje. Į paskaitininko laipsnį pakeltas 1951 m. Čikagoje. Įskaitininko – 1971 m. ir į vyr. skautininko – 1978 metais. Baigęs Gilvelio vadovų mokyklą. Už pareigą veiklą LSS apdovanotas „Už Nuopelų“, „Lelijos“, „Padėkos“ ir „Geležinio Vilko“ ordinais.

LSS reikišė įvairiose pareigose: Lietuvoje – paskaitininko ir skiltininko. Vokietijoje – sk. vyčių būrelio vado pavaduotojas „Panerių“ tunte. Vėliau „Nemuno“ tunte buvo sk. vyčių būrelio vadas ir skautų draugovės draugininkas. Atvykęs Amerikon ir įsijungęs skautiškon veiklon, per daugiau negu 40 metų ėjo įvairias pareigas: draugininkas, Korp! Vytis Čikagos skryčiaus išdininkas, žurnalų „Mūsų Vytis“ ir „Skautų Aidas“ administratorius, trijų tautininkų pavaduotojas „Lituanicos“ skautų tunte, Čikagoje, LSB Skautų vyčių skryčiaus vedėjo pavaduotojas. Stovyklavęs daugelį stovyklų, vykdydamas įvairias pareigas. Buvo pastovyklų ir stovyklų vir-

šininkas. Vienerius metus buvo JAV Vidurio raj. atstovo pavaduotojo pareigose. Trejus metus buvo Vidurio rajono atstovas (vadeiva), trejus metus – Vidurio rajono vadas, Čikagos tuntu bendros veiklos koordinatorius. Šiuo metu – LS Brolijos Skautininkų skryčiaus vedėjas ir jau penkti metai koordinatoriaus pareigose „Skautijos“ leidime. Be čia jau minėtų pareigų, brolis Antanas talkino įvairiuose kursuose, suvažiavimuose, renginiuose. Šalia skautiškos veiklos – yra Tėvų Jėzuitų koplyčioje aukojamų šv. Mišių lektorius, bendradarbiauja spaudoje, o kas besuskaiciuos įvairius didesnius ir mažesnius darbus darbelius Čikagos lietuvių įvairiuose visuomeniškuose ir bendruomeniškuose įvykiuose ir renginiuose.

Brolis Antanas ir jo žmona Emilija (stipri atrama jo darbui) užaugino trijų sūnų šeimą ir džiaugiasi gražiu vaikaitių būreliu.

Brolis Antanas Paužuolis bus šią vasarą Rako stovyklavietėje vykstančios Jubiliejinės stovyklos LS Brolijos „Dariaus Girėno“ stovyklos skautininkų pastovyklės viršininkas. Linkime jam sėkmės ir džiaugsmo apsiimtosiose pareigose, o jo žmonai – sėsei Emilijai ištvėrmės ir kantrybės.

IR

STOVYKLOS

Liepos 17 - 31 d. – Jūrų skautų,čių ir jaunųjų vadovų, ių buriavimo stovykla Muskegan State Park, Muskegon, Michigan.

Liepos 31 - rugpjūčio 7 d. – Kanados lietuvių vilkiukų ir pūkštyčių stovykla „Romuvėje“.

Liepos 31 - rugpjūčio 11 d. – LSS Jubiliejinė stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, Michigan.

Rugpjūčio 7 d. – Jūrų budžių ir jūrų skautininkų akivaizdinis suvažiavimas Rako

PAREMKITE MŪSŲ PASTANGAS

Lietuviškos Skautijos 75 metų sukakčiai paminėti šią vasarą, liepos 31 – rugpjūčio 11 dienomis Rako stovyklavietėje, Custer, Michigan, rengiama LSS Jubiliejinė stovykla, kurioje bus ir Akademinių Skautų sąjūdžio „Gaudeamus“ vardu vadinama pastovyklė.

Į savo tarpą norime atsikviesiti keletą akademikų/studentų skautų, dabartinių Lietuvos skautų vadovų. Deja, mes – studentai, neturime užtenkamai lėšų sumokėti jų kelionės išlaidas. Tad kreipiamės į Jus, prašydami šiam tikslui paramos. Jūsų pagalba – auksa sudarysime jauniems Lietuvos skautų vadovams progą susipažinti su:

1. Demokratiškų procesų,
2. Užsienio, ypač JAV ir Kanados, lietuviška veikla,
3. Kaip išieivijoje išlaikėme lietuviybę,
4. Kaip auklėti ir perauklėti Lietuvos jaunimą.

Čia yra konkretus tikslas padėti Lietuvai atsistoti ant demokratinio kojų. Nuoširdus skautiškas Ačiū kiekvienam už paramą. Aukas prašome siųsti: v.s. fil. Kęstutis Ječius, 1310 Wayside Drive, Villa Park, IL 60181-3524, USA.

Ad Meliorem!
senj. Dainius Brazaitis
Korp! Vytis Čikagos sk. pirmininkas
t.n. Kristina Bielskutė
ASD Čikagos sk. pirmininkė

stovyklavietėje, Custer, Michigan. (Suvažiavimas vyks Jubiliejinės stovyklos metu).

SKAUTIŠKI RENGINIAI

Spalio 16 d. – Tradicinė, jūrų skautų,čių rengiama „Puota jūros dugne“ vyks lietuvių centre, Lemonte.

Spalio 10 d. – ASS metinė šventė lietuvių centre, Lemonte.

Čikagos „Kernavės“ tunto skautės, sėkmingai baigusios Raudonojo Kryžiaus vestus Pirmosios pagalbos kursus.

Nuotr. Marytės Utz

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atzīmima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumeratora mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taiao savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

Visa bėda su gerom idėjom, tai kad jos greitai degeneruoja į sunkų darbą.

Peter Drucker

DR. ROMUALDAS POVLAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS M. KLYGIS

Praktika su
DR. ALLEN C. BERNTHAL
GASTROENTEROLOGU
IR KEPENŲ LIGOS
6827 W. Stanley Ave., Berwyn, IL
(prie MacNeil ligoninės)
Tel. (708) 748-4617
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 312-434-5848 (veiklia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 3 v.p.p.
10401 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL
Tel. 708-598-4430 (veiklia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. 4 v.p.p. – 7 v.v.

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-4561

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
trečd. užsienai, ketv. 1-3 v.p.p.,
penkt. ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-0089 arba (312) 468-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Tel. (312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalai esant atvažiavo ir į namus

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalai esant atvažiavo ir į namus

Tel. kabineto ir buto: (708)552-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus treč. šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1985
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;
Rez. (312) 778-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

6321 Avondale, Ste. 102
Chicago, IL 60631
Tel. 312-774-0042

Tomas Kislilius, M.D.

Steven Sandler, M.D.
Adrian Blanco, M.D.
Bozena Wittek, M.D.

Vėžio ligos (Onkologija/hematologija)
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)

Tikrina akis, pritaiko akinus

2618 W. 71st St.

Tel. (312) 737-5149

Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts, Ill. Ketr. val. 3-6 v.v.

Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS

CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street

Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.

Sešt. pagal susitarimą

Kabineto tel. (312) 776-2880.

Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas

Kalbame lietuviškai

6165 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA

AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center-

Naperville Campus

1020 E. Ogden Ave., Suite 310,

Naperville IL 60563

Tel. 708-527-0090

Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. 312-556-3166

Namų 708-381-3772

DR. PETRAS ŽIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6745 W. 63rd St., Chicago, IL

IR TEN, IR ČIA

Kadangi šį kartą, besilankant Tėvynėje, miestų ir miestelių, noriu pasidalinti keliais išpūdžiais ir nuotakomis.

Buvau iš Vilniaus nuvežta į Kauną, Panevėžį, Šiaulius, Alytų ir Pakruojį, kur ne tik žmonės, bet ir jų erškėtojų arbata buvo puiki. Jau nekalbant apie žurnalisto draugiją ir sąjungą pažinimą Vilniuje, kur buvo daug klausimų apie spaudą, žurnalisto išvežioje. Džiaugiausi besidairydama į po seniai laukto lietaus prašvitusią padangę, žalius miškus ir laukus, ežerus ir upes. Dienoms bėgant ir vakarais skaitant vietinę spaudą, vis užpildavo liudėsės dėl nesibaigiančių šnekų ir posėdžių aprašymų, dėl skundų apie kylančias kainas, nedarbą, kai tuo tarpu Vilniaus dieji istoriniai pastatai aptrupėję ir be stiklų. Jie atrodo tarsi nereikalingi, kai tuo tarpu jų vietos užima vienodi, be patogumų šešiaaukščiai sovietiški griezdziai, kur senukas turi lipti, vos kvapai atgaudamas, į šeštą aukštą, nešdamas dar ir sunkų daugelį maišų, nes apie keltuvą bulgelyje tų pastatų nebuvo net pagalvota. Matyt, nebuvo taikomi didžiūnams. Tokiam gyvenimui aš, penktame aukšte.

Ne Vilniaus gatvės ir keliai — o siaurais duobutėmis suskili. Gal reiktų tuos bedarbius pasiųsti taisyti miesto kelių? Štai viena rytą buvau vežama tuo patiu, baisesiai sutrupejusi, keliu — ir — netikiu savo akimis! Visos skylės užtaisytos, važiuojam, net nekurstelėdami. Kaip čia yra? — klausiu kolegų žurnalisto. — O, šiuo metu per Vilnių važiuos popiežius, tai ji vakar naktį skubiai sutaisė. Gerai, bet kodėl visi kiti piliečiai taip visiškai nesvarbūs? Bedarbių vis daugėja, tai tegul siunčia juos panašioms darbams, vietoj apmokant atstovų keliones į užsienius.

Vis statomi paminklai ir paminklai, o duonos ir mėsos nėra. Kuo pilietis prisideda prie demokratijos grąžinimo, ar tik demonstracijos grąžinimo? Ar yra rašomi laišukai valdžios atstovams, ar gal tik kalbama apie kainų kilimą? Apie netaisomus namus?

Bet gal gana dejonų. Štai mane priglaudusių šeiminkų duryse iškistas atsišaukimas: „Teisybės, darbo, duonos! Lietuvos darbininke, pensininke, bedarbi, studente ir inteligente, būk solidarūs, prisidėk! Tiesime protesto akciją!“

Reikalaujame! Iš LR prezidento, seimo ir vyriausybės normalaus gyvenimo lygio ir demokratijos užtikrinimo! Vilniuje katedros aikštėje renkamės 9 val. Toliau eisime

IKLIUVO GINKLŲ PIRKLYS

Visoje Amerikoje (ir, atrodo, kituose kraštuose...) žinoma, kad lengviausia įsigyti šaunamuosius ginklus yra Virginijos valstijoje, todėl šiomis „lengvatomis“ dažnai pasinaudoja ne tik vietiniai, bet ir tolimesnių vietovių „pirkėjai“.

„The Fairfax Journal“ š.m. birželio 24 d. laidoje rašo, kad buvo sučiuptas ir vienas lietuvis, mėginęs Woodbridge miesto parduotuvėje nupirkti 20 lengvų, nebrangių, pusiau automatinių šaunamųjų ginklų, kurių kiekvienas kainavęs apie 90 dol. Tas pirkėjas, vyriausias 90 dol. Tas pirkėjas, amžiaus, atvykęs į JAV š.m. sausio mėnesį, tvirtino norėjęs nupirkti ginklų ir išsiųsti juos į Lietuvą

iki Seimo Gedimino prospektu. Po seimo posėdžio mitingas Nepriklausomybės aikštėje. Pasirašo: Vilniaus Darbininkų sąjunga, Lietuvos Darbininkų sąjunga.

Nežinau, kaip jiems pavyko, buvau išvažiuojanti kitur, bet pradžioje, kad kas nors yra daroma, ne tik kalbama ir kalbama.

Dažniausiai girdimas šūkis yra, kad „vyriausybė turi garantuoti teisę į darbą“. Ką gi tai reiškia — ar garantuoti bet kokį darbą, ar tik radus darbą turėti jį teisę? Kas pirmesnis, kas darbdaviui atrodo tinkamesnis, tas ir gauna tą „teisę“ į darbą. Tas klausimas dabar nuolat keliama ir seime, ir spaudoje. Galvojame, kad laisvos prekybos, kurią gi ten dabar mūsų valstybė tikina turinti, pagrindas ir yra geras darbininkas. Pasirodo, kad, jei įmonė yra ant bankroto ribos, valdžia jai moka „socialinę šalpą“ ir išspausdina daugiau talonų... Taigi kraštas dar toli iki laisvos prekybos, nebent Garūnuse.

Kitą temą mačiau iškylant — kaip ir laisvame pasaulyje — tai moterys kariuomenėje. Net Amerikoje su tuo turima problema, bet čia tvirtinama, kad svarbu kvalifikacija, ne lytis. Pagal sugebėjimus yra parenkama darbo rūšis tiek darbovietėse, tiek kariuomenėje. Be to, kariuomenėje labai nedaug kalbama apie galimą belaisvio būklę, kas per karinius susikirtimus gali atsitikti kiekvienam, taigi moteriai gal verta būtų apsigalvoti.

Kalbant apie tarnybos pastovumą Lietuvoje, tam tikrą ironiją girdime Amerikos kasdienos naujienose televizijoje ir spaudoje, kiek tas liečia karinių bazių uždarymą visose valstybėse, nes, atrodo, pasikeitus Rusijos sistemai, turėtume pastatyti klausuką: ar tikrai? Bet Amerikoje pirmoje vietoje visgi stovi ekonominis stiprumas, o pinigų iš tų karinių bazių jok nebuvo galima tikėtis, kuo reikalauja verslo ekonomija. Taigi iškyla skirtingos pažiūros ir šį prezdento nutarimą skirtingo galvojimo grupėse, nebūtinai susirūpinusiomis tik savo algos netekimu, nes ten buvo žmonių, sugebantių dirbti ir kitose srityse. Tai jau politinė sritis. Prieš Amerikos vadovavimą tarptautinėse organizacijose vis girdime spaudoje įvairių balsų. Iš vienos pusės stengiamasi atkreipti dėmesį į čia gyvenančių žmonių gerovę, iš kitos pusės pabrėžiama Amerikos vadovavimo tarptautinėje arenoje svarbą.

RKV

KARINIŲ PAJĖGŲ SANTVARKA
PABALTIJO VALSTYBĖSE

E. RINGUS

Sovietų imperijos susiskaldymas vėl atitolino Rusiją nuo Vakarų Europos. Susikūrė laisvų valstybių „užvara“ — nuo Suomii įlankos iki Juodosios jūros. Iš tų valstybių tik Baltarusija nutarė pasirašyti bendros gynybos sutartį su Rusija. Toks žingsnis suerzino Lenkiją, nes Baltarusijos spaudoje ėmė rodytis straipsniai apie lenkišką revanšizmą. Be abejo, tokios mintys yra skleidžiamos ne ko kito, kaip komunistinio, rusiško elemento. Lenkija nenori vėl turėti prie savo sienų rusiškos grėsmės, todėl vyksta pakartotinis kėlinys į Ukrainą. Šiomis dienomis paskubėta pasirašyti karinį susitarimą su Lietuva, kuriai siūlomas ne tik karininkų apmokymas, bet uniformos ir ginklai, gaminami Lenkijoje.

Pabaltijo valstybių nepriklausomybė atėmė iš Rusijos net penkis uostus ir daugelį bazių. Jai liko tik Petersburgas ir Kaliningradas, kurio reikšmė sumažėjo, praradus priėjimą sausuma.

Kaip tvarkosi Lietuva

Palyginti su kitomis Pabaltijo valstybėmis, Lietuvos karinė santvarka yra kitokia, iš dalies ar visai pakeista paties A. Brazausko. Dabar Lietuvos prezidentas taikos ir karo metu yra, kaip ir Amerikoje, karinių pajėgų viršininkas. Jis taip pat vadovauja gynybos komitetui. Tokiu būdu karinių pajėgų štabo viršininkas pagal gradaciją

atsiranda tik trečioje vietoje. Įvyko tikras paradoksas, nes Brazauskas, būdamas partijos sekretorius, niekad neturėjo savo rankose tiek galingos komisarinio laikotarpio, kiek jis įgijo laisvame krašte. Brazauskas jau pakeitė štabo viršininką ir jo vietoje paskyrė buvusį sovietų armijos pulkininką. Jis taip pat atleido dalį karininkų, išmoksintų Vakaruose. Apsaugos ministru paliko Butkevičių (gydytoją) paliko vietoje, kuris rusų korespondentui paaiškino, kad „jis ieško politinės ir karinės sintezės“. Šiuo metu Lietuvoje priskaitoma 8,000 karių visokiuose daliniuose. Šį skaičių planuojama padidinti naujokų šaukimu, kurie tarnaus 12 mėnesių. Vis dažniau lietuviškoje spaudoje be didelio entuziazmo gvildenami per artimi ryšiai su Rusija. Su įtarimu žiūrima į sklandų susitarimą su gen. Gračevu. Pagal tą susitarimą, Lietuvai bus perduoti penki aerodromai su įrengimais dalimis. Mūsų karininkai galės mokslintis rusiškose karo mokyklose, net ir akademijose. Tokių paslaugų nelabai kas nori.

O kaip Latvijoje

Ten reikalai nuo pradžios vystėsi kitaip. Latvija grindžia savo gynybą, naudojant „totalinės gynybos“ koncepciją. Reikalui atėjus, visa tauta šaukiama prie ginklo kaip Šveicarijoje.

Tokių atvejų apsaugos komitetu tampa tautos išrinkti atstovai (seimo ar panašiai), kurie išrenka karo vadą. Taikos metu organizuojamos įvairios karinės dalys, kuriomis rūpinasi apsaugos ministerija. Ginklus latviai kol kas gauna iš rusų. 10,000 karių aprangą padovanojo švedai ir norvegai, o lengvų ginklų gauta iš prancūzų.

Kažkokiu būdu latviai susirio su Michigan valstijos gvardija ir jau šią vasarą iš Detroito atvyko dalis specializistų organizuoti medicininę pagalbą Rygos daliniams. Apsaugos ministro pavaduotoju yra kapitonas marinas Amerikos latvis, kariavęs Vietname ir dėstęs West Point akademijoje. Svarbiausiu ministru patarėju senesniai pradėjo dirbti kitas latvis-amerikietis, atsargos pulkininkas.

Gynyba Estijoje

Estai irgi naudojami Amerikoje išmoksintais karininkais. Estijos štabo vadu paskirtas, išėjęs į pensiją pulkininkas, kariavęs Korėjoje ir Vietname. Jo padėtis dar neaiški, kadangi buvo Amerikos karininkai negali tarnauti kitų valstybių kariuomenėje. Jo prašymas gauti leidimą atsakyti neigiamai, todėl pulkininkas žada atsakyti Amerikos pilietybės. Estijos apsaugos ministras išaukęs Švedijoje. Estų karius apmaitina norvegai, o švedai aprūpina laivais pakrančių gynybai. Karininkų mokslinimui pasirūpins suomiai.

Onos Dokalskaitės monografijos bendradarbiai ir spaudos atstovai knygos sutiktuose Lietuvos dailės muziejuje Lemontė birželio 5 d. (iš kairės): Algis Trinkūnas, Algimantas Kezys, Lietuvos gen. kons. Vaclovas Kleiza, PLB pirm. Bronius Nainys, Nijolė Beleskaitė-Gražulienė, Danas Lapkus, Vladas Būtenas, Juozas Mielulis ir Titus A. Antanaitis.

Nuotr. Jono Tamulaičio

TRUPUTIS KITO
GYVENIMO

VIDMANTAS POVLINIS

6

— Juk nieko nepadarėme, — guodžiasi jis. — Nebuvo ką veikti. Dirbau sargu viršininku. Tėvas vykdė mąjame soferiu. Tai ir įtaisė į tą darbą, kai po Kauno įvykių buvau išmestas iš instituto. Kažkas mane matė gatvėje tuo metu. Bet mes juk nieko nepadarėme?

Kiekvieną dieną Algis lenkia pirštus, kada ji paleis. Po dviejų mėnesių byla turi būti baigta! Labai laukė tų dviejų mėnesių ir sulaukė: atnešė pranešimą, kad byla pratęsta. Algis pradėjo prakaituoti. Buvo sportininkas nejudėdamas apaugo lašais. Nukritęs per dieną ant lovos, knarkia kaip liūtas. Atsibudęs grėžia marškinus. Žiūri į bamba, klausia:

— Kas man yra?

— Nervai, Algi.

Tada Algis paima popieriaus skiautę, dažniausiai — atsinešą iš tualeto „Pavdą“ — ir suka dūdą. Maždaug dviejų pirštų storumo. Mažesnę jam neišėina. Kochanskas uoliai padeda. Cigaretės juodu pabaigia per kelias dienas. Maisto neperką. Už visus leidžiamus 5 rublius prisiekėmsa spintelę „Primos“. Dabar sėdėdami jie ardo nuorūkas, maišo jas su machorka, kurią sugeba iškaulyti iš prižiūrėtojų. Tuojau kamera užpilė mėlynų dūmų sluoksniu. Kamuoliai vėliau susiliejo į vientisą sieną ir joje, rodos, toli toli — spingsi lemputė.

Algis aiškina tvarką. Keltis šeštą. Kai bus pusryčiai — tai apie devynias. Po jų ves pasivaikščioti. Kai pietūs — apie antrą. Kai gatvėje pasigirsta šiuksliu

mašinos signalas — apie keturias. Vakariene apie šešias. Tualetas — nuo šešių iki aštuonių. Gulti — apie dešimtą. Toks kalėjimo laikrodis.

— Supūsime čia, — kartoją Kochanskas. — Kvailys aš paskutinis.

Rodo ir rodo savo galvą. Tą vietą, kur jam įdėta plokštelė. 1956 metais Budapešte ėmė kažkokį tiltą, jį kontūzijo. Dabar kontūzija daro jį labai nerivingu. Tai jis vis pabrėždavo.

Kochanskas — Algio priešingybė. Maziukas, didele, trumpai kirpta galva, kreivomis kojomis. Gyveno Jonavoj. Turėjo namuką. Žmona padavė „Zibintę“. Laimingas gyvenimas laisvėje! Labai gailėjos, kad dirbdamas kažkokioje įstaigoje vairuotoju, paskolino savo didintuvą vienam pažįstamam iš Muzikinio teatro. Labai rimtam žmogui. Vėliau kratos metu jo mašinoje rado proklamaciją ir nustatė, kad jos darytos jo paties didintuvu. Dabar teismo ekspertizė viską gali. Jam teko pasakyti, kas tas žmogus. Jis pats niekuo dėtas. Bet iš intonacijų galima spėti, kad jis, aišku, žinojo viską.

Pasakodavo mums apie miškininkų žygius. Apie save — nedaug. Aš, senas automobilininkas, važinėjantis nuo septynerių metų, bandydavau pasikalbėti techninėmis temomis. Dažniausiai baigdavosi ginčais. Jis neišmanė elementarių dalykų, žinomų kiekvienam vairuotojui. Pūldavo į isteriją, kurią aiškino, žinoma, užlopyta galva.

Pasigintiję ir patyleje, paskendę mėlynuose dūmuose, abu sėda prie stalo ir pradeda trankyti domino. Nesu lošėjas; nemėgstu beprasmiško nervų gadinimo, o labiausiai, aišku, pralošti.

Žaidimas tęsiasi, kol prasideda ginčai. Aistros liepsnoja. Mane kviečia liudyti. Bet aš nesuprantu to žaidimo. Veikia pradėjau trumpinti dieną su jais.

ŽURNALISTAI GINA SPAUDOS
LAISVĘ LIETUVOJE

Skaitant Lietuvos dienraštius „Lietuvos rytą“, „Lietuvos aidą“, „Kauno dieną“ bei kitus laikraščius, galima džiaugtis ne vien laimėjimų paskelbimais, bet rasti ir negerovių aprašymų. Randame ir kritikos pasisakymų apie valdžios institucijų nukrypimus nuo jų patčių išleistų įstatymų ar potvarkių. Randame teisėtumą, asmenis laisvę, etiką bei moralę pažeidžiančius aprašymus, kurie, be abejo, nepatinka tiems pažeidėjams, spaudoje pamačius tiesos žodį. Atrodo, kad valstybinių institucijų cenzūra spaudai dar neįvesta. Jos vietoje Lietuvos spauda „treniruojama“ per teisminių žurnalistų terorizavimą. Vienas toks pavyzdys yra „Hermio“ banko ir su juo susijusių buvusių Vilniaus miesto valdybos vadovų ieškiniai „Lietuvos ryto“ redakcijai.

Trisdešimt viena byla iškelta laikraščiu už tai, kad, remiantis nuodugniais žurnalistiniais tyrimais, valstybės institucijų ir autoritetų ekspertų išvados, buvo paskelbta informacija apie savaliavimą, pareigybinių įgaliojimų viršijimą, korupciją, reikišnius“ („Lietuvos rytas“ 1993.VI.11).

Kitas ryškus atvejis yra Klaipėdos, kur miesto taryba nepagrįstai diktuoja savo valią „Klaipėdos“ dienraščio redaktorui ir stengiasi primesti savo politines ambicijas. Tokiais padėčiai reikiškantis, Lietuvos žurnalistų sąjunga 1993.VI.10 išplatino šį pareiškimą:

„Lietuvos žurnalistų sąjungai kelia nerimą pastaruoju metu pasireiškę bandymai reglamentuoti masinės informacijos priemonių veiklą, riboti žurnalistų galimybes atlikti savo profesinę pareigą — rinkti ir platinti informaciją.

Lietuvos žurnalistai daugelyje publikacijų atskleidė mūsų administracinių ir ekonominių tarnybų, pasienį aptarnaujančių organizacijų, jų pareigūnų aplaidumą, bejėgiškumą (kuris neretai būna ir tyčinis), kovojant su spalvotųjų metalų vagystėmis. Kaip didelis akibrokštas žurnalistikai nuskambėjo Vyriausybės nutarimas, draudžiantis skelbti komercinę informaciją apie spalvotųjų metalų prekybą.

Draudimas pateiktas kaip noras apsaugoti Lietuvos ekonominis interesus ir gerinti kriminogeninę situaciją. Manome, kad kiekvienas turi dirbti savo darbą. Mėginimas suversti dalį atsakomybės už kai kurių

valstybės institucijų aplaidumą ir bejėgiškumą yra ne kas kita, kaip spaudos paskirties iškreiptas supratimas, noras kištis į jos kūrybinius ir komercinius reikalus.

Vyriausybė, priimdama šį nutarimą, pasinaudojo Spaudos įstatymo 6 straipsniu, kuris, kaip buvo būdinga sovietinėje visuomenėje, valdžios organams paliko praktiškai neribotas galimybes varžyti spaudos laisvę. Laisvas šio straipsnio traktavimas gali kam nors sukelti pagundą grąžinti paslėptą cenzūrą.

Sąjunga kategoriškai pasisako už profesinės etikos laikymąsi. Kad ir labai reikšmingos būtų žurnalistų intencijos, jų įgyvendinimas, viešas turimos informacijos pateikimas nesuderinamas su kitų asmenų šmeižimu, jų garbės ir orumo žeminimu. Bet žurnalistai turi teisę ir pareigą atskleisti kai kam gal ir nelabai malonius faktus“.

Žinome, kad Lietuvoje dabartinės valdžios jau varžomi demokratijos procesai ir laisvas žodis televizijoje bei radijuje. Atrodo kad to paties siekiama ir spaudoje, prie cenzūravimo einant kitais keliais. Biečia mums, laisvojo spauslo Lietuvoje darbuotojams, palinkėti spaudos laikračių redaktoriams ir Lietuvos žurnalistų sąjungai išstvermingai ginti laisvo žodžio ir laisvos spaudos teises nepriklausomybės atgavusioje Lietuvoje.

Bronius Juodelis

PETRO KIAULĖNO
PAVEIKSLAI — DOVANA
LIETUVAI

Daugiau kaip trisdešimt Petro Kiaulėno paveikslų Lietuvai padovanojo jo našlė — graikė Vasilija Nikolaki-Kiaulėnienė. Gegužės 22 d. Vilniaus dailės muziejuje buvo atidaryta Petro Kiaulėno kūrinių paroda. Dailininkas mažai žinomas Lietuvoje, nors yra susilaukęs pripažinimo Parryjuje ir New Yorke. Paskutinius gyvenimo metus jis praleido Amerikoje, kur ir mirė nuo leukemijos.

Iš viso yra išlikę apie 350 P. Kiaulėno darbų. 200 ir jų asmeniniame jo žmonos rinkinyje. Prieš parodą Lietuvai joes rūpestiu New Yorke išleistas P. Kiaulėno parodos katalogas. Parryjuje padaryti visų dovanojamų paveikslų rėmai. Dabar dailininko tapyba laukia dėmesio ir įvertinimo savo Tėvynėje.

Tikslas — ne išlošti. Prastumti laiką. Aistros nepasiduodavau, nebandžiau apsukti. Apkaltintas sukčiavimu, mesdavau žaisti. Likusieji ilgai netesėdavo, kuris nors nušluodavo kaukiukus žemėn. Vieną kartą, dar iki mano atvykimo, Kochanskas metė domino kauliuką ir pataikė Algiui į aki. Įsiutęs žemaitis vietoj kauliuko paėmė tą Kochanską, metė jį į sieną. To įvykio atspaudimą girdėjau iš abiejų pusių.

Be žaidimų diena slenkia lėtai. Prie pietus ar po pietų veda pasivaikščioti.

Koridoriuje girdėti beldimas į duris, šūkiuojimai. Tai prižiūrėtojai perspėja vieni kitus vėsdamai kalni. Saugo, kad nepamatytytume kitų kamrų gyventojų.

Laipteliais į viršų — ir tarpvartė su aklinai uždarytomis durimis. Kiemelis mažytis. Langai, išsėnantis į kiemą, grotuoti ir uždažyti, kad net patys kagėbistai nematytų savo aukų. Kiemelyje išmūryti penki narveliai, aukštis — dviejų žmogaus ūgių.

Mes jain lauke. Asfaltas. Lietingą dieną turui šokinėti kiurais batais nuo vienos sausos vietos ant kitos. Lietingomis dienomis kiti ir neina pasivaikščioti. Kochanskas dažnai sėdi ir sauleta, tačiau mes su Algiu einame — visada. Prižiūrėtojai nemėgsta, kai eini vienas, užimi kamara, į kurią galėtų išvesti kitus. Jiems nebereikėtų judintis popiet.

Kvėpuojame gryn oru: viduje prispjaujama, nuorikos, pribyrėję suodžių. Kai kagėbistai degina popierius, o degina dažnai, vėjas neša dūmus į kiemeli, suodžiai leidžiasi kaip sniegas. Juodas. Vyrai tuoj išitraukia machorką, užsiriuko. Mums priklauso valandą. Viena per parą. Bet mes nemurime laikrodžių. Nematome saulės. Tos valandos — įtartina trumpos.

(Bus daugiau)

Politinė visuomeninė konferencija Lietuvių kultūros centre, Southfield, MI birželio 20 d. užbaigiama Lietuvos himnu.

Nuotr. Ramunė Kubiliūtė

DETROITO KONFERENCIJA (3)

RAMUNĖ KUBILIŪTĖ

JAV LB rengiama politinė-visuomeninė konferencija vyko birželio 19-20 d. Lietuvių Kultūros centre, Southfield, MI, netoli Detroito. Rengėjai stengėsi konferenciją suorganizuoti „Lietuva ir išeivija – kartu ar atskirai“ tematika. Vieni kalbėtojai labiau laikėsi nustatytų temų, kiti mažiau. Dalyviams buvo suteikta proga statyti klausimus. Vieni dalyviai pajėgė aiškiai ir įdomiai statyti klausimus į temą, kiti mažiau.

Sunku aprašyti tokią turiningą konferenciją. Gal daugiausia pasisėmė tie, kurie konferencijoje asmeniškai dalyvavo. Kai kurių prelegentų paskaitas bus galima skaityti spaudoje ir periodikoje, kai kurie girdėjo jas transliuojamas per radiją. Čia stengiamasi pristatyti įvairių kalbėtojų minčių nuotrupas. Reikia tikėtis, kad iš trumpos apybraižos pasiseks pateikti kalbėtojų mintis.

Atidarymas

Susipažinimo vakaras penktadienį, birželio 18 d., vyko Holiday Inn viešbutyje. Kaimynystėje mašinos avarijos rezultatas buvo toks, kad viešbutyje buvo sugedusi elektra. Tuo metu jau suvažiuosieji konferencijos dalyviai nepaisė tamšos, apšviestės tik žvakėmis, ar šilumos, jie bendravo, diskutavo ir laukė šviesų.

Šeštadienį rytą atidarymo žodžius tarė pagrindinis konferencijos iniciatorius, JAV LB Visuomeninių Reikalų tarybos pirmininkas Algimantas Gečys ir konferencijos „šeimininkė“ Liūda Rugienienė. A. Gečio žodžiais, „jei išeivija nori išlikti, reikia bręsti, reikia ryšių“. L. Rugienienė linkėjo konferencijos dalyviams „krikščioniškos meilės, vakarietiškos tolerancijos, vengti bajorų išdidumo, ir protevių pagalba – teisingumo“.

Simpoziumas – išeivijos žvilgsnis: Nepriklausomos Lietuvos santykiavimas su išeivija

Simpoziume dalyvavo dr. Valdas Adamkus, adv. Rimas Domanskis, dr. Juozas Kazickas, dr. Tomas Remeikis, moderavo Algimantas Gečys. V. Adamkus kalbėjo apie dainuojančios revoliucijos vaikus po 3 metų. Atsirado abejonės, ar galėsime susikalbėti. Ieškomi veiklos modeliai, kuriais Lietuva pakils ekonomikoje, politiniame demokratiname procese, kultūroje. Kultūroje

prelegentas nemato sunkumų prasiskverbti į pasaulį. Socialiniuose ir teisės reikaluose yra kliūčių. Visuomeniniai reikalai jautriausi išeivijai. Demokratija nesukuria pati, truks laiko, kol margsis dešinysis sparnas susikristalizuos ir užims vietą. Nerealu svajoti, kad Lietuvos okupantai ir jų talkininkai nys kaip rūkas. Reikia dalykiškos ir korektiškos reakcijos, bet nevengti pasisakyti. Reikia pastangų iš abiejų pusių.

R. Domanskis pareiškė norą, kad jo mintys būtų pranašės negu pati jo kalba. Jis pateikė porą pavyzdžių iš pasaulinio žydų gyvenimo, kurie, jo manymu, verti apsvaistymo. 1) Žydas palaiko žydą, o lietuviai yra apskundę viens kitą svetimų tautų valdžiom. 2) Žydai įstengia sukelti lėšas iš savųjų tarpo ir iš savo šalių, o dabartinių laikų užjūrio lietuviai turėtų gal truputį gėdytis. Juk tarp pasaulinių

JAV LB Michigano apygardos pirm. Liūda Rugienienė neis kalbės su kai kuriais talkininkais, padėjusiais organizuoti JAV LB Krašto vaivšes rengtą politinę visuomeninę konferenciją Southfield, MI birželio 19-20 d.

Nuotr. Ramunė Kubiliūtė

karų Čikagos lietuviai surinko pusantro milijono Lietuvai paremti. 3) Pasaulio žydai jaučia, kad jie turi įtaką ir teisę dalyvauti Izraelio reikaluose. Tačiau R. Domanskis siūlo, kad išeiviai iš Lietuvos neturėtų reikalauoti išimčių be principo, o Lietuva neturėtų diskriminuoti prieš išeivius be principo. R. Domanskio pasiūlymu, Pasaulio Lietuvių Bendruomenė turėtų turėti ne atstovą, o stebėtoją Lietuvos seime. Jis taip pat priminė, kad šiuo metu Lietuvoje pilietybė maišoma su turto sugražinimu – užjūryje gyvenantys buvę savininkai turėtų turėti teisę ar pirmenybę atpirti žemes, bet ne teisę perimti, kad ji neturėtų būti perduota ar sugražinta. Kuo Lietuva panaši į Izraelį, tai dialogas su savo užjūryje gyvenančiais išeiviais, baimė, kad išeivija užims kraštą, ar kad tėvynė nedekinga išeivijai už pastangas.

J. Kazickas teigė, kad santykis stiprėja, kai reikia dirbti kartu. Jis pateikė įdomių statistikų. Turbūt liūdniausia, tai išgirsti duomenis apie kasdieninį gyvenimą: Lietuvos gyventojai išleidžia 64% savo uždarbio pajamų maistui; 19% buitės reikalams; 14% aptarnavimas; 2% alkoholiui. Paskutinytis, tai vienintelis, panašus į JAV-bių duomenis. Yra prašaisčių – buvo tokių, kurie grįžo į žemės ūkį, pasisekė įtraukti užsienio investicijų, pvz. Phillip Morris, kuris statys fabriką. Išeivija, pagal Kazicką, visada jautri Lietuvai. Užjūryje gyvenantys pokario metais vis rado kelius siųsti siuntinius, pinigine paramą asmenims ir pogrindžio spaudai. Su nepriklausomybe širdis labiau suliepsnojo. Nors įsisteigė milijoniniai fondai, prelegento manymu, daugelis bendrų įmonių su Lietuva yra firmos be kapitalo – jos registruojasi ir išnaudoja sąlygas. Išeivija nėra verslininkai, ji – profesionalai. Mažai kas tiesiogiai investuos, daugiau kas galės tarpininkauti tarp savo įmonių ir Lietuvos. Jo teigimu, mūsų nesupratimas, tai išsiaiškinimo problema. Juk giliai susirūpinusiems išeiviams atimk Lietuvą, ir jie liks dvasios lavonais.

PAVASARIO SĖJA

Po sunkios ir ilgos dvasinės žiemos, mūsų Tėvynėje truko visą pusimtį metų, atėjo pavasaris. Žemės artėjai pavasaris – laukų arimo ir akėjimo laikas, tręšimo ir sėjos metas. Sunkus tai darbas, bet išeivija mas. Daug sunkesnis yra žmogaus dvasinio gyvenimo ruošimas naujai sėjai ir jos derliui.

Ką rado pavasaris Lietuvos žmogaus dvasinio gyvenimo dirvonuose? Rado neartos ir nepuorentos dvasios laukus, apžėlusius piktžolėmis ir apsamanojusius. Kaip apleistuose žemės plotuose veisiasi tik piktžolės, tai, analogiškai, žmogaus sieloje, gyvenusioje be Dievo ir Jo palikto žmoniui Dekalogo pažinimo, priviso daug pikto.

Kaip artojas rūpinasi savo laukų paruošimu sėjai, kad mėsas grūdais išspūrentų žemę neštų derlių, taip šiandien Lietuvos žmogaus dvasiniais dirvonais yra susirūpinęs krikščioniškasis žmogus. Jis ruošia jį Dievo pažinimui ir krikščioniško gyvenimo keliui. Darbas sunkus, reikalaujantis išminties, darbščių rankų ir širdies.

T. Remeikis iškėlė dvi priešingybes – ar iš tikrųjų yra krizė, o gal mes perversinam savo rolę Lietuvos gyvenime. Išeivija tai tautos tautose. Gyvendami svetur, pasisavinam gyvenamo krašto ideologiją. Mūsų santykiai su „kamieniu“ neturi būti priešiški, o simboliški. Prelegentas apibūdino šio šimtmečio laikotarpį: 1) laisvėjimo po 1918 m. nepriklausomybės paskelbimo, nuo bedarbių eksporto, išeivijos „palikimo Dievo valiai“ ligi Pasaulio Lietuvių Sąjungos įkūrimo ir po to vėl bijojimas pretendentių į valdžią iš išeivijos; 2) izoliacija, kai išeivija buvo „nukirsta nuo klestinčio kamieno“ ir vykdė „veidų“ ir „Lietuvą politiką“; 3) prieštaravimo laikotarpis nuo 1991 m., kai santykių modelis dar nesuformuluotas – išeivija jaučia diskriminaciją ekonominių ir politinių teisių sferose bei nusivylimą kai kuriais reikiškais Lietuvoje; tai „mes ir jūs“ sindromas. Prelegento teigimu: 1) reikia galvoti apie tautą kaip sąmonės lauką, nepriklausančią nuo gyvenimo vietos; juk valstybė neturi moralinės teisės nuo išeivijos atsiritoti ir pareigą ją sugrąžinti į tautos kamieną; 2) norėtusi apriboti emigraciją, nes masinė emigracija nuostolinga tautai, bet tai turi būti atliekama per pozityvią iniciatyvą; 3) kai kurie reikalai, tai valstybės reikalai, bet juos reikia palikti privačiai iniciatyvai. Vėl buvo pasisakyta nuomonė prieš Lietuvių Bendruomenės formalų atstovavimą ar balsavimą Lietuvos seime.

(Bus daugiau)

• 1856 m. birželio 17 d. įvyko pirmasis JAV Respublikonų partijos suvažiavimas Philadelphijoje.

džiū, kurios savo pasiaukojimo darbai ir meile liudyto Dievą tiems, kuriuos veda į šviesesni Lietuvos žmogaus rytojų.

Ši darba stengiasi dirbti šiandien kiekvienas krikščionis-katalikas Lietuvoje, kad išnaikintų tas piktžoles, kurios įleido savo šaknis giliai į žmogaus sielą, kad Dievas iš jos buvo išvytas.

Gražinti Dievą į namus, į visą viešą gyvenimą Lietuvoje, šiandien yra mūsų svarbiausiu uždaviniu. Kai Dievo Žodis taps trąša žmogaus sielai, kai jis palies giliausius širdies jausmus, ji bus galima vadinti Dievo vaiku. Po sovietinio „dangum“ augęs žmogus dar vis nešioja „homo-sovieticus“ vardą, o žmogus su to vardo antspaudu pasaulis priima su labai dideliu atsargumu ir nepasitikėjimu.

Lietuvos ateitininkija, Katalikų Bažnyčia ir Švietimo institucijos visokiais būdais stengiasi naikinti piktžoles ir sugrąžinti žmogų Dievo keliui. Didelis dėmesys teikiamas Lietuvos jaunimui, nes per jį šviesės Lietuvos ateitis.

Sie žmogaus dvasinių dirvonų „artojai“ reikalingi didelės dvasinės ir medžiaginės paramos.

Ateitininkų Federacijos fondas kreipiasi į visus, kurie supranta šio darbo reikšmę, ne tik dabarčiai, bet ir Lietuvos ateitčiai, kviečia aukotis ir aukoti.

J. D.

What's It All About?

GOD, SERVICE, ETERNITY...

Only by experiencing the divine, through service to God, can the restlessness of the human heart be quenched.

The Marians of The Immaculate Conception...

An international community of Priests and Brothers with locations around the world.

Contact:
Fr. Bill Hayward, M.I.C.
Vocation Director
Congregation of Marians
Thompson, CT 06277
(203) 923-9565

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS.
VEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%–20%–30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio įpas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St
Tel. – (708) 424-8654
(312) 581-8654

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į Hermis Deckys
Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

IMEX AMERICA, INC.

524 State Line Rd.
Calumet City, IL 60409
Nuomoja automobilius Lietuvoje, siūnia automobilius, labai greitai perveda dolerius į Lietuvą.
Tel. 708-868-0049, Fax 708-868-8642. Skambinkite darbo dienomis 9 v.v.–5 v.v.

FOR SALE

Parduodamas automobilis vienas iš dviejų: 77 Chevy Nova, arba 92 Chevy Corsica. Abu gerame stovyje.
Tel. 312-229-1192

U.S. SAVINGS BONDS
THE GREAT AMERICAN INVESTMENT

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

• Perkant ar Parduodant
• Greitas ir Sąžiningas Patarmavimas
• MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
• Nuosavybių įkainavimas
• Perkame ir Parduodame Namus,
• Apartamentus ir Žemę.
• Pensininkams Nuolaidą.

FOR RENT

Išnuomojami 2 naujai atremontuoti, šviesūs butai: 5 kamb. 3 mieg., ir 4 kamb. 2 mieg.
Skambinti: 708-371-5861

BUTELIAI PENSININKAMS

1 ar 2 kambariai su vonia ir virtuve/valgomu. Lietuviška aplinka, graži gamta, netoli N. Pr. Marijos Seserų vienuolyno. Kreiptis: V. Marija, P.O. Box 155. Thompson, Ct. 06277. Tel. (203) 923-1810.

Išnuomojamas vieno kambario butas 63 St. ir Pulaski Rd. apyl.
312-735-7301

Išnuomojamas 4 kamb. 2 mieg. butas įrengtas, su baldais, Brighton Pk. apyl.
Kreiptis: 312-376-7883

DRAUGE GAUNAMI ANGLŲ KALBA LEIDINIAI

LITHUANIAN CUSTOMS AND TRADITIONS. Lietuvių-anglų kalbomis. D. Bindokienė. 364 psl.	\$15.00
EASY WAY TO LITHUANIAN. Vadovėlis ir 6 kasėtės mokytis lietuvių kalbą	\$50.00
SVETUR OR AWAY FROM HOME. A Lithuanian odyssey. Novelė. L. Fike. 419 psl.	\$17.95
M. K. Čiurlionis, biografija ir jo darbai. Vyt. Landsbergis. 208 psl.	\$12.00
THE SAMOGITIAN CRUSADE. Will. Urban. 304 psl.	\$20.00
LITHUANIAN DIASPORA KINGSBERG TO CHICAGO. A. J. Van Reenan. 329 psl.	\$25.00
LITHUANIAN SELF-TAUGHT. M. Inkenienė. 144 psl.	\$4.00
POPULAR LITHUANIAN RECIPES. J. Daužvardis. 124 psl.	\$7.00
LITHUANIAN COOKERY. Iz. Sinkevičiūtė. 326 psl.	\$15.00
HELL IN ICE, dienoraštis iš tremties Sibiran. Onutė Garbšienė. 255 psl.	\$13.00
A PRIEST IN STUTTHOF, atsiminimai. Stasys V. 294 psl.	\$15.00
WE WILL CONQUER THE WORLD, atsiminimai. Liudas Dovydenas. 219 psl.	\$5.00
ENCYCLOPEDIA LITUANICA. VI tomai. J. Kapočius.	\$150.00
FIGHTERS FOR FREEDOM, atsiminimai iš partizanų kovų Lietuvoje. J. Daumantas. 279 psl.	\$10.00
LITHUANIA AWAKENING. Alfred Erich Senn. 294 psl.	\$24.95
LITHUANIANS IN THE USA. David Fainhauz. 246 psl.	\$15.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti. Užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

Lenkų Okupacijoje ir Jų Kalėjimuose

Povilas Petkevičius

Šioje 187 psl. knygoje vilnietis autorius aprašo savo gyvenimo tarpsnį, praleistą lenkų okupuotoje Lietuvoje dalyje ir 8-rius metus kalėjimuose. Knygos kaina 8.00 dol. III. gyventojams Tax 70 ct. Persiuntimo išlaidos: + USA – 2.50 dol., Canada – 3.50 dol.

The right flight to Vilnius

New York
Chicago
Los Angeles
Seattle

Skysite SAS iš Š. Amerikos į Vilnių per Kopenhagą! Kopenhagos aerodrome lengva ir patogų persėsti į kitą lėktuvą. Čia išvengsite keleivių spūsties. Skrydžiai į Vilnių – tris kartus savaitėje. Vietinių lėktuvų tvarkaraštis atitinkamai pritaikytas transatlantišioms. Kai būsite Kopenhagos aerodrome, aplankykite „tax free“ parduotuves. Nemažai sutaupysite! „Mileage Plus“ ir „OnePass“ nariai gauna kreditą už nukeliautas mylias. Platesnei informacijai skambinkite savo kelionių agentui arba

SAS Tel. 1-800/221-2350

SAS

SCANDINAVIAN AIRLINES

LAIŠKAI

KONFERENCIJOS, KONFERENCIJOS...

Lietuviai mėgstą kalbėti. Gal ir gerai, jeigu tos kalbos atneštų rezultatus.

Deja, praktika parodė, kad mūsų veiksniai, įvairios organizacijos ir kiti vienetai dažnai šaukia konferencijas, pašneka, padaro nutarimus, priėmimus, ir viskas tuo baigiasi. Niekas nėra įpareigojamas priimti nutarimų vykdyti, ir visos pašnekos nueina praėjus.

Prieš metus laiko Lietuvoje įvyko garsioji Birštono konferencija. Joje buvo tikimasi pasiekti tikras abipusis bendradarbiavimas. Rezultatai: fiasko.

Š.m. birželio 19-20 d. Detroito priemiestyje įvyko kita abipusė konferencija. Ir joje buvo daug prieštara.

Negana to, š.m. rugpjūčio 15-22 d. organizuojama dar viena konferencija Birštone. Pranešime sakoma, kad Birštono konferencija tęs Detroito konferencijoje pradėtą apžvalgą.

Pagaliam atėjo laikas mums surinkti. Nejaugi mes daugiau nieko neturime veikti, tik tą patį kalbėti ir kalbėti? Mums reikia konkrečiai vykdytinų nutarimų ir jų įgyvendinimo. O jeigu mes to negalime pasiekti per begalines konferencijas, baikime ir beprasmes kalbas.

Geras pavyzdys yra, kad, nepaisant įvairių pasiteisinimų ir pripažintų klaidų, dar iki šio laiko nepajėgiame išspręsti Lietuvos ambasadoriaus Vašingtone klausimo.

Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA

KODĖL DR. K. BOBELIS KARALIAVO?

Jis ir ALTO garbės pirmininkas, jis ir buvusio VLIK'o pirmininkas, jis taip pat ir Tautos fondo garbės pirmininkas. Ir tas tęsiasi per 20 metų?...

Taip sakant, dr. K. Bobelis su tvarkė ALT'ą, VLIK'ą, Tautos fondą, o dabar nori sutvarkyti ir visą Lietuvą... Ar ir ten jam taip gerai seksis suvesti tautiečius, taip kaip jis suvedžiojo išeivijoje lietuvių politinių partijų, kai kurių organizacijų ir Tautos Fondo vadovybės?

Tik LB jau prieš daugiau kaip 20 metų pastebėjo dr. K. Bobelis suktumą ir neišrinko, neišleido į vadovybę. Pralaimėjęs Lietuvių Bendruomenėje, jis nukreipė savo egoistines kombinacijas į ALT'ą, VLIK'ą, Tautos fondą — kur toms kombinacijoms kelias buvo platus ir atviras.

Neseniai Tautos fondo nariai gavime verkšlenantį laišką, kuriame Fondo vadovybė skundžiasi, kad dr. K. Bobelis 1992 m. Tautos fondo narių suvažiavime turėjo 66% visų balsų ir vienas diktavo, kurio asmenys turėjo būti išrinkti į Tautos fondo vadovybę. Keista, kodėl ta

pati Tautos fondo opozicija tylojo visus metus.

Lietuvių išeivijai ir Lietuvai būtų naudinga išgristi iš ALT'o veikėjų, buvusio VLIK'o vadovų, Tautos fondo vadovybės, kodėl taip ilgai dr. K. Bobeliui sekėsi juos suvesti?

Tuo pačiu noriu išreikšti apgailestavimą, kad Tautos fondas klaidina lietuvių išeiviją ir Lietuvą neteisingu angliškų vertimu. Juk Tautos fondas angliškai turėtų būti „National Foundation, Inc“ bet ne „Lithuanian National Foundation, Inc.“, kuris sutapatinamas su Lietuvių fondu, angliškai „Lithuanian Foundation, Inc.“.

Kadangi Tautos fondas (Lithuanian National Foundation, Inc.) išgyvena didelę krizę, žmonės rašo ir skambina į Lietuvių fondo būstinę, klausdami, kas atsitiko su Lietuvių fondu.

Dar kartą noriu pabrėžti, kad Lietuvių fondas (Lithuanian Foundation, Inc.) yra tvirtas ir nieko bendra neturi su Tautos fondu (Lithuanian National Foundation, Inc.) krize.

Lietuvių fondas (Lithuanian Foundation, Inc.), turįs didelį pasitikėjimą lietuvių visuomenėje, tvarkosi demokratiškai ir pagal Lietuvių fondo įstatus vienas narys negali turėti daugiau, negu 5% su įgaliojimų balsų narių metiniam suvažiavime, todėl „diktatūrai“ pasireikšti neįmanoma.

Be to, Lietuvių fondo įstatai neleidžia tiems patiems asmenims būti Lietuvių fondo tarybos, valdybos ir svarbiųjų komisijų pirmininkais ilgiau kaip 3 metus.

Savarankiška LF revizija su CPA pagalba kasmet patikrina Lietuvių fondo knygas ir pristato duomenis Lietuvių fondo narių suvažiavimui. Nenuostabu, kad sumanių darbuotojų tvarkomas, toks tvirtas Lietuvių fondas jau peržengė 6 milijonų pagrindinį kapitalą, iš pajamų lietuvių darbams padalino per 3.5 milijono ir Lietuvai paskyrė 1 milijoną dolerių iš LF pagrindinio kapitalo.

Lietuvių Fondo iniciatorių ir vėliau įsijungusių organizatorių dėka, LF įstatai buvo parašyti išmintingai, todėl Lietuvių fondas išliks atviras, demokratiškas ir tvirtas ateityje.

Nuoširdus prašymas Tautos fondo vadovybei: naudokitės teisingą anglišką vertimą, būtent — National Foundation, Inc. — vietoj Lithuanian National Foundation, Inc., kuris klaidina kai kuriuos asmenis, maišantis jį su Lietuvių fondu, angliškai — Lithuanian Foundation, Inc.

Dr. Antanas Razma
Tautos fondo narys

CONDITIO SINE QUA NON!

Išsirinkom Seimą ir prezidentą. Filosofavome ilgai ir ugingai apie politiką, rinkos ekonomiką, infliaciją, privatizaciją, socialinius dėsnius bei ateities perspektyvas. Įrodėme, kad patarimų neklausiam ir neklaus-

Ne, čia ne pensininkų suėjimas Seklyčioje, o priemiestinės „Žiburelio“ mokyklės jaunimėlis vaišinasi mokslo metų užbaigtųjų proga, gegužės 28 d.

Nuotr. Violetos Dirvonytės

som, ypač „svetimų“... Va, ir parodėm — patys sau per veidą duodami.

O vis dėlto reikia nosį pabadyti. Realybė gi tokia paprasta, kad visi ją pražiopsojome. Ją suprasti nereikia aukštų mokslų, studijų, diplomų, — reikia paprasčiausios ūkininko išminties — „gaspadorystės“ meno.

Tauta, kaip avilys: karalienė ir tranus išlaiko darbščios bitės, kurios, žiemai artėjant, atsikrato tranais, nes aišku, kad tiek veltėdžių išlaikyti negalės, — mirs visos avilys. Taip ir Lietuva iš duobės neišlips su tokia dideliu, valstybės išlaikomu, dykduonių būriu. Laukia tas pats sovietinis bankrotas, kuris į tą duobę tautą ir įstūmė. Lietuva ne aukso kasykla, ne alyvos šaltinis, kad galėtų išlaikyti tokią didelę valdžios aparatūrą. Tai pats elementariausias šeimininkystės principas.

Seimas — tautos atstovybė, demokratijos pagrindas. Tačiau demokratija ne kiek nenukentės, jei seimas bus sumažintas per pusę. Nei truputėliu nepablogės jo kokybė, kai sumažės iki penkių ar dešimties atstovų iš kiekvieno rajono. Dar liks užtektinai kam pasiginčyti ir pasibadyti. Taip pat ir seimo štabas turi būti apribotas.

Nereikalingos dvi ministerijos: krašto apsaugos ir vidaus. Jos turi tą pačią funkciją — krašto apsaugą nuo priešų. Priešai ne kitos valstybės, su kuriomis vis tiek nekariausim, bet vagys, sukčiai, išsininkai. Jais atsikratyti ir išlaisvinti kraštą nuo jų reikia bendrų pastangų.

Negalima laikyti dykduonės kariuomenės. Mūsų kariuomenė, po vieno ar dviejų mėnesių kariško apmokymo, turėtų talkinti policijai, sekti ir gaudyti nusikaltėlius, saugoti sienas ir valstybės turtą.

Visos ministerijos, rajonų, miestų ir kitos valdybos ir jų funkcijos turi būti kruopščiai patikrintos, kad jos nebūtų kaip Britų Armijos Pacifico štabas II pasaulinio karo laikotarpiu. Tuo metu, kai nebuvo nė vieno britų kario Pacifico teatre, štabas-komanda didėjo, popierizmas augo: rašė viens kitam raportus, studijas ir t.t. Po to, kai viens po kito nariai buvo perkelti į kitas tarnybas, pasirodė, kad to štabo niekas nepasigedo — jo visai net nereikėjo! Niekur neteko pastebėti, kad

valdžia pati save reformuotų; ji — natūraliai auga, natūraliai linksta prie meškos patarnavimų. Politikieriai mėgstą būti Kalėdų Seneliais: dalinti turta, žmonių darbu sutelkti. Ir JAV kongresas nepajėgia savęs suvaldyti — varo kraštą prie biudžetinio bankroto. Kadangi savanoriškai valdžia nesusitvarkys, nes dings pats pagrindinis laimėjimų „blatas“ — šiltų vietų prie lovio dalinimas, reikia šeimininkui imtis iniciatyvos. Šeimininkas — krašto žmonės, jiems turi valdžia tarnauti! Tai yra elementariausias demokratijos principas. Šeimininkas žino, kad reikia arklių pažaboti, kad galėtų jį suvaldyti. Taip ir valdžios krūvis turi būti pažabotas, kad kraštas iš duobės išliptų. Reikia referendumo, kuris valdžiai nurodytų jos vietą.

Julius Jodelė
Hermosa Beach, CA

AR LIETUVOJ TEBEVEIKIA TARYBINĖ LOGIKA?

Mūsų žymusis žurnalistas Juozas Keliuotis buvo ištremtas Sibiran. Atlikęs bausmę, grįždamas tėvynėn, buvo sustojęs Maskvoje pas savo pažįstamą filosofijos profesorių Popovą. Savo atsiminimų knygoje „Dangus nusidažo raudonai“ (psl. 341) Juozas Keliuotis rašo: „Profesorius Popovas man papasakojo įdomų ir būdingą įvykį: — Aš parašiau logikos vadovėlį aukštosios mokyklos klasei, nes jos ligi šiol jo neturėjo. Bet mūsų sąlygomis tokius dalykus paskelbti nėra lengva. Ir kadangi žmona, kaip Levo Tolstojaus anūkė, kartkartėmis patenka į Kremlį, tai ji to logikos vadovėlio rankraštį įteikė Stalinui į rankas... Bet Stalinas po mėnesio laiko jį grąžino su rezoliucija VRED-NAJA KNIGA („Kenksminga knyga“). Gavus tokią rezoliuciją, jau nebėra jokios vilties šį vadovėlį atspausdinti“.

Lietuvos Vytauto Didžiojo universitete logiką dėstė profesorius Vosylus Sezemanas. Rusams antru kartu atėjus Lietuvon, NKVD-istai tuoj priėjo prie profesoriaus logikos paskaitų. Pasakojama, kad tardytojai, suėmę profesorių, kaltino, neva jis dėstą „buržuazinę“ logiką. Profesorius jiems betgi atkirtęs, kad nėra jokios „buržuazinės“ logikos, bet yra tik logika. O čekistai savo ruožtu įrodinėjo, kad teisingiausia ir

tikriausia esanti tik „tarybinė“ logika. Profesorius ir vėl atsakė, kad nesą nė „tarybinės“ logikos, o yra tik logika. Tada tardytojai padarė savo sprendimą ir pasakė profesoriui: „Tu pamatysi, kad yra tarybinė logika, kai tavo išsiųsime, kur baltosios meškos žiemoja“. Ir tikrai profesorius V. Sezemanas buvo ištremtas Sibiran (žr. LE XXVII ir XXXVII tom.).

Žinant ir mantant, kas dabar darosi Lietuvoje, ima atrodyti, kad ten su logika yra kažkas netvarkoj. Pirmiausia partinėje srityje partijos beveik po nakties pasikeičia, prima kitą vardą ir sako — mes jau nebe tie, o kiti. Toks pasikeitimas nuslenka į visas gyvenimo sritis, kur pasikeitė, kaip atrodo, tik institucijų vardai, o žmonės liko tie patys. Gyvybinių reikalų tvarkymas eina kažkokiais keistais keliais. Pripažįstama, kad padaryta daug klaidų, pertvarkant žemės gėrybes — nejudamą turtą, ūkinį inventorių. Pini-ginė reforma — lito įvedimas — nusitęsė kažkaip neįtikinamai ilgai. Dabar „talonai“ yra keičiami į litus santykiu vienas prie šimto. Vadinasi, kas turi daugiau talonų, turės ir daugiau litų. Iš laiško, gaunamų iš Lietuvos, žinome, kas tų talonų daugiausia turi spekuliantai, vertelgos arba, kaip žmonės sako, „mafija“. Labiausiai nukentės pensininkai ir mažų pajamų piliečiai. Eina kova dėl ambasadorių. Atrodo, kad juos kaitalioja, kaip senais laikais Lietuvoje, ustovos piemenis. Jis ne „mūsų“, taig, o jei „mūsų“, tegul ramiai sau gyvena, tik tegul niekam netrukdo. Buvo pasklidę gandai, kad žada mūsų siuntinius apmuitinti, bet, aciu Dievui, atšaukta.

Čia galima būtų suminėti ir daugiau pavyzdžių, kurie nesiiderina su gerb. profesorius V. Sezemanos logika. Stalinas, pavadindamas logikos vadovėlį „Vrednaja kniga“, nurodė, kad tarybiniais universitetams jokios logikos nereikia. Užtat NKVD, o dabar KGB, praktikuoja „tarybinę“ logiką. Labai liūdna, bet faktai rodo, kad „tarybinė“ logika ir dabar praktikuojama Lietuvoje, nes vadovaujamosiose vietose sėdi tarybinių universitetų absolventai. Reikia tikėtis, kad sveikas protas laimės, o su juo ir tikra logika.

Vytautas Valys
Detroit, MI

A.†A.

ELIZABETH SASEVICH

Gyveno Chicagoje, Brighton Parko apylinkėje. Mirė 1993 m. birželio 28 d., sulaukusi 82 metų.

Gimė JAV, Pensilvania valstijoje.

Nuliūdė liko: duklė Joan Walong, žentas Chey; sūnus Frank, marti Carol; anūka; Susan, Jeanne, Alan, Michael, Kathy; proanūkė Kiersten.

Priklausė Lietuvių Medžiotų ir Meškeriotų ir Tauragės klubams, taip pat daugeliui įvairių lietuviškų organizacijų.

Velionė pašarvota birželio 30 d., trečiadienį nuo 3 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks liepos 1 d., ketvirtadienį. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė duklė, sūnus, anūka, proanūkė ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid. Tel. 312-523-0440.

A.†A.

VILIUS BENDORAITIS

Gyveno Alsip, IL, anksčiau Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1993 m. birželio 29 d., 2 val. ryto, sulaukęs 73 metų. Gimė Škotijoje. Amerikoje išgyveno 40 m.

Nuliūdė liko: žmona Emily Žvaizdė, vaikai: Arūnas Bendoraitis su žmona Maureen, Vyto Bendoraitis su žmona Linda, Vyta Augustinaitis su žmona Shirley, Alina Higgins su vyru Frank ir George Augustinaitis; dešimt anūkų ir daug kitų giminių Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionis pašarvotas trečiadienį, birželio 30 d. ir ketvirtadienį, liepos 1 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks penktadienį, liepos 2 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė žmona, vaikai, anūka ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

A.†A.

Prof. dr. L. LAUCEVIČIUI

Lietuvoje mirus, širdingai užjaučiame jo dukrą MARIJĄ RAUDIENĘ su šeima ir visus artimuosius.

G. L. Traškai
L. G. Kazėnai
J. K. Kirvačiūnai
R. A. Kuliai
L. R. Kinderiai
D. K. Kelpšai
V. V. Kupcikevičiai

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

Jau daugiau, negu 25 metai, kai mūsų agentūra organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis. Maloniai ir sąžiningai jus aptarnausime. Informacijai skambinti: 1-708-422-3000. Darbo val.: pirmadi., antradi., trečiadi., ketvadi. ir penktadi. 9 v.r.—5 v.p.p., šeštadi. 9 v.r.—1 v.p.p.

NEW JERSEY, NEW YORK — „Lietuvos Atsiminimai“, sekmadienis nuo 2 iki 3 v.p. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. „Music of Lithuania“ programos, vedamos anglų kalba, iš tos pačios stoties, taip pat sekmadienis girdimos nuo 1 iki 2 v.p.p. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N. J. 07060. Tel. 908-753-5636.

Priešpiečių metų Čikagos Lituanistinėje mokykloje: vaišinami skaitymo konkurso laimėtojai (iš kairės): Povilas Žukauskas, Aris Dumbrys, Andrius Juška; su balionais — Tomas Mikužis.

INTERNATIONAL
TRAVEL CONSULTANTS

Organizuojuame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO — siunčiame oro linija

„ŽAIBAS“ — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

9525 South 79th Avenue
Mickory Hill, Illinois 60457
Tel. 708-430-7272

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas: 77-76-87 ir 77-83-82

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Komunistų nukankintų ateitininkų atminimą pagerbdamas, prel. Juozas Prunskis per Ateitininkų Fondą paskyrė stambesnę auką Lietuvos ateitininkams.

Autobusai lykstančius i gegužinę sekmadienį, liepos 4 d., 10:30 v.r. paims prie Nekalto M. Marijos Prasidėjimo bažnyčios Brighton Parke ir 11:00 v.r. — prie Svč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčios Marquette Parke. Del kelionės autobusu kreiptis į E. Ozeliene ar Aldona Brazienę. Gegužinė vyks Pines, Indianoje, Jono ir Gražinos „Pines“ restorane ir sodelyje. Pradžia 12 val. Visi Vyčiai ir jų draugai laukiami.

Lietuvių centro Lemonte gegužinė birželio 27 d. centro sodelyje, esant gražiam orui, sutraukė apie 300 svečių. Gegužinę rengė centro valdyba su moterų klubo ir jų vyrų talka. Gautas gražus pelnas padengs bent dalelę išlaidų centro naujam stogui.

Skautai, es prašo paaugoti reikalingus valgymui irankius — šaukštus, peilius, šakutes ir kitus virtuvės reikmenis ruošiamai jubilieinei stovyklai Rako stovyklavietėje. Reikalingos ir palapinės. Stovykloje laukiama gausaus lietuvių skautų, čiu dalyvavimo iš JAV, Kanados ir kitų kraštų. Tikimasi svečių ir iš Lietuvos. Galintiesi paaugoti minimus reikmenis, praneškite skautų skyriaus redaktorei „Drauge“.

Sophie Kamaraskas, Surfside, Fla., su prenumeratos pratęsimu mokesčiu atsiuntė ir 50 dol. auką.

x Baltia Express garantuoja patikimiausią jūsų siuntinių pristatymą į Lietuvą. Laivo talpintuvus birželio 30 d. Siuntiniai Lietuvoje — liepos mėn. Atvežkite arba siųskite UPS, 3782 W. 79 St., Chicago, IL 60652. Skambinkite nemokamai: tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624.

(sk)

x ATLANTA IE, Inc. viena iš pirmųjų kompanijų pradėjusi kompiuterizuotą aptarnavimą ir toliau siūnčia siuntinius ne tik į Lietuvą, bet ir į Latviją, Estiją, Ukrainą, Baltarusiją, Rusiją. Laivo talpintuvai (konteineriai) išsiunčiami kiekvieną pirmadienį. Oro siuntos iškeliauja kiekvieną šeštadienį. Persiunčiame dolerius į Lietuvą. Suteikite džiaugsmo savo giminiams. Mūsų naujų amerikietiško maisto siuntinių 66 sv. — kaina \$99. 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. (312) 434-2121. Iš toliau — 1-800-775-7363.

(sk)

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS 2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629 Tel. (312) 776-5162 14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. (708) 301-4866 Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis 6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. (312) 776-8700 Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas 2501 W. 69th Street Chicago, IL 60629 Tel. (312) 778-0800 Valandos pagal susitarimą

NAUJA PROFESIONALĖ

Neseniai „Drauge“ buvo paminėta studijos baigusi, magistro laipsnį gavusi, Ingrida Naudžiūtė. Dabar norime pristatyti jaunesnę jos sesutę Renatą.

Renata ši pavasarį išlaikė CPA (Certified Public Accountant) baigiamuosius egzaminus Loyolos universitete pažymiu Cum laude su major Accounting ir minor Philosophy. Prieš metus pradėjo dirbti JMB — didžiulėje nekilnojamo turto pardavimo firmoje ir yra tos firmos „corporate analyst“.

Yra baigusi Lane Tech gimnaziją. Mokykloje grojo simfoniniam orkestre smuiku, baigė abiturą 5% geriausių mokinių grupėje. Paraleliai lankė lituanistines mokyklas: nuo darželio iki baigimo Dariaus Girėno, Čikagos aukštesniąją lituanistinę ir Pedagoginį lituanistikos institutą (3-ji metų kursas).

Renata yra skautė, priklauso „Aušros Vartų“ tautui ir skautėms akademikams. Daug metų šoko Vyčių tautinių šokių grupėje; dabar priklauso „Vilties“ grupei ir numato su ta grupe šokti 1994 m. Šokių šventėje Lietuvoje.

Ji yra dr. Aldonos ir inž. Viktoro Naudžių duktė.

Sveikiname jauną akademikę, džiaugiamės jos pasiekimais ir linkime sėkmingai darbuotis skautų gretose bei plačiojo lietuviškojo dirvoje.

G.

Renata Naudžiūtė

x Norint pirkti bei parduoti sklypus ar namus, prašome kreiptis į Vyt. ar Genę Beleckus, 540 Ambassador Ct., Sunny Hills, Fla. 32428, tel. 904-773-3333.

(sk)

x TRANSPAK siūnčia talpintuvus (konteinerius) į Lietuvą kas savaitę. Siunčiame „AIR CARGO“. Pinigai pervadami doleriais. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

x DĖMESIO AMERIKOS LIETUVIAI! LITUANICA COMMERCE & CARGO, INC. ne tik siūnčia siuntinius ir didesnius krovininius į Lietuvą labai prieinamomis kainomis, bet dar ir suteikia papildomas nuolaidas savo nuolatiniams klientams. Atliekamos įvairios prekybinės operacijos su Lietuva. Skambinkite arba atvykite: pirmd. - ketvd. 9 v.r. — 5 v.p.p., penktid. - šeštad. 10 v.r. — 3 v.p.p. Tel. 312-585-8700, fax 312-585-8922. 6607 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629.

(sk)

ARAS ROOFING Arvydas Kiela Denglame ir taisome visų rūšių stogus Tel. 708.257.0746 Skambinti po 6 v.v.

Rasa Hollenderytė.

ISIGIJO DIPLOMĄ

Rasa Lina Hollenderytė š.m. gegužės 9 d. baigė Hope kolegiją Holland, Michigan. Už pasižymėjimą moksloje buvo įtraukta į „Dean List“. Rasa yra reformatų kunigo Povilo ir Halinos Dili dukraitė.

Hope kolegija yra olandų reformatų mokslo įstaiga, gyvuojanti jau daugiau kaip 125 metus šiam, olandų tautybės įkurtame, miestelyje. Baigimo iškilmių metu ten vyko tradicinė Tulpių žydėjimo šventė.

Už gerus pažymius ir už jos darbą teatro srityje Rasai kasmet buvo atnaujintos stipendijos. Ji baigė Maria aukštesniąją mokyklą Čikagoje, o anksčiau baigė Kristijono Donelaičio aukštesniąją mokyklą su pagyrimu. Rasa yra aktyvi Nerijos tunte jūrų skaučių veikloje. Ji daugelį metų šoko Vyčių tautinių šokių grupėje ir dalyvavo Dainų bei šokių šventėse. Lankė pedagoginį lituanistinį institutą Čikagoje.

Rasa planuoja siekti magistro laipsnio Illinois universitete Čikagoje ir specializuosis teatro istorijos srityje.

HYP

Ritonė Rudaitienė, specialaus mokyto ir ankstyvosios intervencijos pedagogė, š.m. liepos 7 d. grįžta keturiom savaitėm Lietuvon, kur savo patirtimi ir žiniomis pasidalins su Lietuvos mokytojais A.P.P.L.E. '93 seminare Marijampolėje ir Vilniuje. Paskaitas specialios pedagogikos srityje taip pat skaitys Myra Goodwyn ir Temple universiteto Pensilvanijos profesorius dr. Karl Janowitz. Šią vasarą į Lietuvą su A.P.P.L.E. vyksta per 60 Amerikos pedagogų.

x REIKALINGA SKUBI PAGALBA! Visi tautiečiai, bet ypač skautai ir ypač Kauno „Aušros“ gimnazijos mokinės bei mokiniai yra maloniai prašomi pagelbėti apmokėti klubo sąnario pakeitimą vienai neturintai draugei Lietuvoje, kuri labai kenčia skausmą. Jos vy. as yra ligotas, buvęs Sibiro tremtinys. Sąnarys ir operacija kainuos 2,500 dol. Čekių rašyti ir siųsti; 525 N. Hassayampa Dr., Prescott, AZ 86303-4105. Ona Motiejūnas, Tel. (602) 445-1571.

(sk)

x Zarasiškių Klubu valdyba ir nariai reiskia gerai užpelnytą padėką p.p. Ankams už dovanotus pyragus metiniam susirinkimui, o parengimų vadovei Emilijai Benešienei už pyragų atvežimą.

(sk)

„Saulutė“, Lietuvos našlaičių globos būrelis dėkoja už sekančias aukas padėti nelaimingiems Lietuvos vaikams: Aldona Griškienė \$30.00, Elena Černienė \$150.00 (Worcesterio lietuvių auka a.a. Jono Černiaus atminimui); Bruce A. Miller \$50.00 a.a. Balio Rūkstėlės atminimui; Duane F. Ice \$100.00, savo uošvio a.a. Balio Rūkstėlės atminimui.

(sk)

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

GALVOSŪKIŲ SPRENDIMO DUOMENYS

Visi iš jūsų gauti atsakymai jau patikrinti ir suregistruoti. Negaliu atsakyti už tuos, kurių pašto tarnautojai man nepristatė, jei tokių buvo. Dėkoju už jūsų pašvęstą tam darbu laiką ir kantrybę. Aš manau, kad tas darbas jums buvo naudingas. Dėkoju Lietuvių Fondui už 500 dol. paramą šiam gražiam tikslui. Ši suma jums padalinama ne kaip atlyginimas už jūsų darbą, bet kaip paskatinimas domėtis lietuviška spauda. Linkiu ja domėtis ir toliau, net ir atostogų metu. Paraginkite ir kitus savo draugus, kad neužmirštų Lietuvos ir jos veido, kuris atsispindi spaudoje. Ačiū už jūsų dėmesį.

Kaip naudotis šia lentele, kad suprastumėte? Pirmiausia jūsų vardas ir pavardė. Pirmas skaičius — surinkti taškai, antras skaičius — paskirti premija.

1. Kovas Lapšys 895 — 73.
2. Gaja Bulytė 840 — 70.
3. Almis Udrys 835 — 68.
4. Vaiva Bučmytė 640 — 53.
5. Lukas Gudinskas 595 — 49.
6. Domas Gudinskas 500 — 42.
7. Adelė Ročytė 495 — 40.
8. Vytis Udrys 370 — 33.
9. Rita Bradūnaitė 375 — 34.
10. Vytas Bradūnas 335 — 33.
11. Rima Viliamaitė 100 — 10.
12. Austė Vaičiūnaitė 10 — 0.
13. Petras Vaičiūnas 10 — 0.

„Tėvynės žvaigždutės“ yra tokia tradicija, kad negauna premijų, kurie nesurenka 50 taškų. „Tėvynės žvaigždutės“ vardu dėkoju visiems, kurie atsiuntė naujų galvosūkių ir už patarimus bei pastabas. Dėkoju Švietimo tarybai už tarpininkavimą. Dar kartą ačiū konkurso dalyviams ir jų šeimoms. Linksmi ir naudingai praleiskite vasarą!

Redaktorius

JAUNUČIŲ STOVYKLA

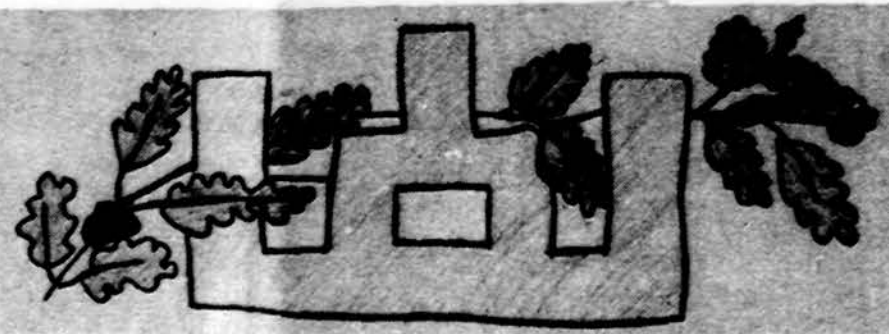
Pernai vasarą aš dirbau kaip jaunučių vadovas Dainavos stovykloje, tai nežinojau ko tikėtis.

Aš gavau antrą būrelį, kuris buvo neblogas, išskyrus porą padaužų. Man truko beveik savaitę laiko priprasti prie vaikų ir žinoti, kaip juos gerai sutvarkyti.

Man tos dvi savaitės jaunučių stovykloje buvo patios įdomiausios, išskyrus persikėlimą į Plymouth, MI, iš Charlotte, NC. Dirbdamas stovykloje, susitikau daug naujų draugų ir senų, kurių nebuvau matęs daugelį metų.

Paskutinę stovyklos dieną mano būrelis stovyklautojai prašė pasakyti, ar aš būsiu vadovas kitais metais. Tėvai irgi pagyrė mano darbą, tai norėčiau ir toliau dirbti stovykloje. Būtinai turėsiu važiuoti į moksleivių stovyklą, kad galėčiau sutikti savo naujus surastus draugus, kurie dalyvaus moksleivių stovykloje.

Petras Ješmantas, Detroito „Žiburio“ aukšt. lit. m-los mokinys. („Lietuvos prisikėlimas“).

Piešė Karina Turnerytė

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Algis, įskiepydamas vaismedžius, nori pagerinti jų vaisių skonį. Jį stebi Taksukas ir paukščiukai. (Ilustracija iš A. Gustaičio knygos „Sodininkai“).

Dail. Ilona Brazdžionienė

VASARA

Gatvė žaidžiam vienmarškiniai, Be kepurų — karščiai! Neištripsim, ne vaskiniai, Mus gaivina barščiai.

Pušku — pušku ežerėly, Supa, neša bangos. — Kur ta mano meškerėlė, Lydekaitė rangos!

Vasarėlę pirkiniu kvietėm, Ji gera — atėjo. Obuoliukais ir avietėm Mūs vaišint pradėjo.

Jonas Minelga

ŽEMĖ IR ŽOLĖ

Vieną dieną Onutė iš mokyklos užėjo pas savo tetą. Teta davė Onutei mažą dėžutę, kurios viršus buvo skytelas. Teta paskė, kad neatidarytų dėžutės, iki grįš namo.

Onutė ėjo per parką. Jai kilo noras pažiūrėti, kas yra dėžutės viduje. Ji labai atsargiai atidarė dėžutę ir pamatė žiogas. Labai apsidžiaugė. Tuoj sugalvojo ir vardus žiogams. Pirmąjį pavadino Žeme, nes jis atrodė panašus į žemę. Antrąjį pavadino Žole, nes buvo žalias. Susitiko savo draugą Liną. Jis paklausė, ką ji turi dėžutėje. Onutė atsakė, kad ji turi Žemę ir Žolę. Tada Linas vėl paklausė, kodėl ji laiko žemes ir žoles šioje dėžutėje. Tada ji Linui paaiškino, kad tai žiogų vardai. Linas susidomėjo žiogais ir prašė Onutą, kad ji jam juos parodytų. Onutė sutiko, tik prašė atidaryti dėžutę atsargiai, kad žiogai neiššoktų laukan. Kai Linas atidarė dėžutę, žiogai iššoko iš jos. Onutė supuko ir pasakė: „Žiūrėk, ką tu padarei Linai! Aš visą laiką saugojau, o tu juos paleidai. „Linai liepė Onutę nusiraminti. Abu pradėjo žolėje žiogų ieškoti. Greitai abu apsidžiaugė, nes žiogus surado. Atgal įdėjo į dėžutę ir parsinešė namo. Parodė tėvėliui ir paklausė, ar juos galės laikyti namuose. Tėtė sutiko, bet Onutė turės prižiūrėti juos.

Alytė Stankevičiūtė, Marquette Parko lit. m-los 6 sk. mokinė.

BIRŽELIO MĖNUO

Ši mėnesį prasideda vasara. Gražu gamtoje ir žmonių gyvenime: atostogos, stovyklos ir kiti malonumai.

Ši mėnesį buvo sudrumstas ir Lietuvos gyvenimas: rusų okupacija, tautos genocidas ir daug kitų liūdnu ir skaudžių įvykių.

Katalikų bažnyčia ši mėnesį yra paskyrusi ypatingam Jėzaus pagerbimui: Daugiau maldų, daugiau gerų darbų ir pažadų. Kristus pamilo žmoniją, nes už ją pasiukojo Pats. Vėta daugiau dėmesio Jam skirti, ypač sunkiomis mūsų Tėvynės valandomis.

Ši mėnesį švančiama ir Tėvo diena. Jo vaidmuo šeimoje yra labai svarbus. Reikia mylėti savo tėvelius, būti jiems klusniems, ir maldose juos prisiminti.

Ši mėnesį amerikiečiai švenčia vėliavos dieną. Vėliava yra svarbus valstybės simbolis. Mes turime gerbti ir Lietuvos vėliavą. Kol vėliavos plevėsuos, tol valstybės egzistuos.

Yra ir daugiau prisimintinų dienų JAV ir Lietuvos gyvenime. Reikia neužmiršti šių dviejų valstybių istorijos, nes nuo praeities daug priklauso ir ateitis.

Redaktorius

BALTOJO ŽIRGO PASAGA

(Legenda)

(Tęsinys)

— Pasiimk mano visas žemes kaip dovaną tavo karūnai (valdžiai), nes mūsų žirgai lenkė paukštį, o tavo lenkia vėjus; mūsų žirgų baltumas temdė sniegą, o tavojo skaitumas temdo saulę ir mėnulį.

Karalius pasiėmė vyresniojo kalaviją, jo skydą ir visiems liepė eiti prie savo bandų, dirvų, o pats grįžo į Vilnių.

Sugrįžus, dar saulės laikrodžiai rodė tą patį valandą, kai jis išėjo, dar jo palyda rikiavosi žygiui. Iš kalavijo ir skydo suprato didis dvaras, kur buvo jų karalius, ir liepė skambinti miesto varpais. Pats rūmų maršalas vedė žirgą gatvėmis, nešė kardą ir skydą, skelbė valdovo žygius. Žirgas ėjo ramus tarp žmonių triukšmo, ir niekas nematė, kokios jo pasagėlės.

Didis garsas sklido per visą žemę apie baltąjį žirgą Vilniaus dvare. Svetimų kraštų valdovai keliavo jo pažiūrėti ir paviešėti pas mūsų karalių, jojo ritieriai ir dainiai. Jie sudėjo giesmes apie baltąjį žirgą greitumą ir karaliaus narsumą. Visas Vilniaus miestas dainavo vakarais, sustojęs ant kalnų prie spindinčių upių. Į jų balsą atsiliepė švelnus pušynų ošimas.

Valdovas jodinėjo po savo žemę. Visur buvo tvarka ir didelė ramybė, nes niekas niekada nežinojo, kada baltasis raitelis sustos prieš jų pilį ir vidun įeis pats karalius. Paryčiais jo žirgas gerė Baltijos jūroje, o vakare mynė koją į Juodųjų marių pakrantes, — ir žirgas neturėjo nė lašo prakaito, — toks jis buvo greitas ir stiprus.

Paulius Jurkus

(Bus daugiau)

Nenorėk nuo vieno avino dviejų kailių.

Kam bažnyčia arti, Dievas toli.

Avizos neina prie arklių, bet arkliai prie avizų.